8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER
230

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 400 lir
Leto XXXVII. Št. 232 (11.054)
TRST, četrtek, 1. oktobra 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

NAVZLIC SPADOLINIJEVIM ZATRJEVANJEM PO TELEVIZIJI

PRORAČUNSKO KLESTENJE BREMENI PREDVSEM MANJ PREMOŽNE SLOJE

Samoprispevki za zdravniške preglede in oskrbo v bolnišnicah, slabše in dražje storitve - Za uvod podražitev cigaret, poštnin in letalskih vozovnic

RIM — Sinočnji Spadolinijev televizijski govor, v katerem je zagovarjal proračunsko klestenje, ki ga je opravila njegova vlada in pozval vse Italijane k državljanski zavesti, da je «treba rešiti skupno hišo», je brškone bil zares potreben poziv k razmišljanju in spametovanju, mnogo manj prepričljivo pa je bilo njegovo zagotavljanje, da vlada «ne govori o politiki, osnovani na žrtvah za najrevnejše sloje, ampak nasprotno, gleda na politiko, ki naj pravično porazdeli žrtve in ščiti najrevnejše sloje».

Težko je namreč verjeti, da ne bodo klestenja za 4.700 milijard pri zdravstvu, 2.500 milijard pri socialnem skrbstvu in 2.500 milijard pri storitvah javnih ustanov, prizadela zlasti in predvsem ravno sloje z najbolj skromnimi dohodki, pa čeprav ni razloga, da ne bi verjeli v najboljše namene predsednika vlade. Kdo bo namreč najbolj občutil povišanje samoprispevka za zdravila na eno tretjino vrednosti, ki je že v veljavi? Koga bodo najbolj bremenili novi vsedržavni «ticketi» za splošne zdravniške preglede (2.000 lir v ambulanti, 4.000 lir na domu), pa samoprispevki, ki naj bi jih uvedle dežele za specialistične preglede (razne izvide in rentgenske preglede) in za oskrbo v bolnišnicah (od 1.000 do 5.000 lir na dan), če ne ravno manj premožne sloje, ki predstavljajo veliko večino naroda?

Te številke so sicer še neuradne ker bo vlada objavila vsaj nekaj podrobnih podatkov o klestenju po posameznih proračunskih postavkah in o ukrepih za pridobitev novih sredstev šele danes. Toda jasno je že, navzlic Spadolinijevim utemeljitvam da niso zvišali zdravstvenih in skrbstvenih zavarovalnih prispevkov za podrejene delavce (medtem ko bodo za trgovce, obrtnike in kmete zvišani za več kot 100.000 lir na leto), ravno delovni ljudje brezposelni in upokojenci bodo najbolj prizadeti pri slabšanju in podražitvi javnih storitev, ki izhajata iz rezanja postavk pri skrbstvu in dotacijah javnim upravam, predvsem občinam.

Zelo malo prepričljivo je bilo tudi njegovo zatrjevanje, da bo v zameno vlada povečala produktivne investicije od 25.000 do 30.000 milijard lir (kar ni nobeno povečanje, saj ustreza le zmanjšanju vrednosti denarja zaradi inflacije), s čimer naj bi zvišali za vsaj 2 odstotka narodni dohodek in izboljšali račune s tujino.

Spadolini se je sinoči sicer zelo spretno, po eni strani, skliceval na izrecen mandat parlamenta, ki ga je prejela vlada ob zaupnici, da klesti po zdravstvu, skrbstvu in dotacijah javnim upravam, po drugi pa je skušal pomiriti opozicijo, češ da gospodarski ukrepi vlade «niso ultimativni» (a je ponovil, da bo parlament morebitne vrzeli moral zapolniti z ustreznimi novimi dohodki ali rezanjem po izdatkih).

Pristojne senatne komisije bodo začele njihovo proučevanje verjetno še prihodnji teden. Parlamentarna razprava bo po vsem sodeč zelo razgibana in ostra: že sinoči je načelnik gospodarskega odseka KPI Chiaromonte napisal, da nihče ne zanikuje potrebe po zmanjšanju državnih izdatkov, a da so vladne izbire zgrešene in protiljudske. Komunisti bodo zato zahtevali, da se številke razjasnijo do kraja in da se predvsem odpravijo razsipanja v nekaterih ministrstvih in nekaterih javnih podjetjih.

Za uvod v žrtve, ki izhajajo iz proračunskega klestenja, a bodo stopile v veljavo (če jih bo potrdil parlament) le prihodnje leto, je vlada sklenila včeraj, da se od danes podražijo v poprečju vse domače cigarete za 100, tuje pa za 200 lir. Od danes so dražje poštnine in letalske vozovnice, po včerajšnjem sporazumu med državnim podjetjem SNAM in Confindustrio se napovedujejo nove podražitve tudi za metan. Že včeraj so izrazili nasprotovanje proračunskemu klestenju združenja potrošnikov in razne sindikalne stroke, pri Milanu pa so v vseh obratih Breda stavkali za eno uro. Protestne stavke se napovedujejo tudi za danes.

Pred parlamentarno komisijo

Minister Lagorio: Italija ne potrebuje nevtronske bombe

RIM — «Italija ne čuti potrebe, da bi razpolagala z nevtronsko bombo». To so besede, s katerimi je minister Lagorio pred parlamentarno komisijo za obrambo včeraj obrazložil stališče obrambnega ministrstva glede Reaganove odločitve o izdelavi bombe N. Lagorio je spregovoril tudi o načinu vojaške obrambe, o evroizstrelkih in o incidentu v Zalivu Sidre.

V zvezi z nevtronsko bombo je Lagorio zatrdil, da ameriška odločitev ne obvezuje Italije in Evrope in da brez predhodnega dovoljenja ne bodo na italijansko ozemlje nikoli postavili nevtronske bombe. «Mnogi v Italiji mislimo, da Evropa ni na pragu oboroženega spopada; tudi zato sem prepričan, da Italija ne čuti potrebe po nevtronski bombi», je dodal obrambni minister.

Glede evroizstrelkov pa je Lagorio poudaril predvsem dve stvari: prvič, da so izbrali sicilsko mesto Comiso italijanske oblasti in drugič, da se Italija z razliko od ZRN ne bo odpovedala pravici do «dvojnega ključa», se pravi, da bodo sile NATO morale imeti njeno dovoljenje pred izstrelitvijo raket.

Skupščina SR Slovenije je pozitivno ocenila obmejno gospodarsko sodelovanje z Italijo

LJUBLJANA — Delegati vseh zborov skupščine Slovenije so včeraj razpravljali o vrsti aktualnih gospodarskih vprašanj, med njimi so veliko pozornost namenili tudi presoji obmejnega gospodarskega sodelovanja. Razvijanju tovrstnega sodelovanja s sosednjimi državami Slovenija namenja veliko pozornost od leta 1975, ko so bili sprejeti osnovni sklepi in stališča, poseben poudarek pa jim daje v zadnjem času v okviru vsestranskih prizadevanj za razširitev gospodarskih stikov s svetom.

Podobno oceno stanja na tem področju kot včeraj je slovenska skupščina dala tudi na sejah posvečenih istim vprašanjem pred tremi leti, vendar je tokratna ocena in kakovost obmejnega sodelovanja še dosti bolj pozitivna. Posebej to velja za obmejno blagovno menjavo z Italijo. V zadnjih dveh letih se je občutno povečala (leta 1979 za 71 odst., leta 1980 za 28 odst., v prvih treh mesecih letos za 65 odst.). Slovenski delež v obmejni menjavi predstavlja tako 16 odst. celotne slovenske menjave z Italijo. Tudi struktura blagovne menjave se iz leta v leto izboljšuje, čeprav osnovne poteze ostajajo nespremenjene: Slovenija uvaža predvsem reprodukcijski material, izvaža pa živino, meso in les.

Pozornost delegatov v razpravi je bila usmerjena tudi v uspešne poskuse poslovnih stikov z italijanskimi partnerji ob meji, ki preraščajo v sodobnejše in kvalitetnejše oblike sodelovanja. Na obmejnem območju je zdaj ustanovljenih pet podjetij z mešanim kapitalom, po pet partnerjev z vsake strani meje pa je začelo z dolgoročnejšo kooperacijo in poslovno tehničnim sodelovanjem. To so nove oblike, ki so že pokazale svoje prednosti, na žalost pa gre v večini primerov za sodelovanje velikih delovnih organizacij in ne majhnih in drobnih obrtnih podjetij, ki se lahko, če je potrebno, dosti hitreje kot velika preusmerjajo v drugačno proizvodnjo. Ugotovili so tudi, da vse možnosti za višje oblike gospodarskega sodelovanja ob meji, ki jih ponujajo osimski sporazumi, niso izkoriščene in to zato, ker je italijanska stran vselej odklanjala kakršnokoli konkretizacijo nalog. Omejevala se je le na predloge, ki zajemajo blagovno menjavo po tržaškem in goriškem sporazumu. Šele v zadnjem obdobju je v načelu pristala, da dosedanja mešana delovna skupina za obmejno gospodarsko sodelovanje preraste v posebno mešano meddržavno komisijo za obmejno gospodarsko sodelovanje, ki bo imela širše pristojnosti.

Delegati so ugotovili tudi, da je v zadnjem času pri italijanskih gospodarstvenikih porastel interes za razvijanje višjih oblik obmejnega gospodarskega sodelovanja. Konkretne interese za sodelovanje posredujejo prek združenja male industrije API, gospodarskega konzorcija Friuligiulia in preko Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Tudi sklenitev sporazuma o skupni ribolovni coni v tržaškem zalivu bi pripomogla k obogatitvi višjih oblik sodelovanja — so ugotovili.

Glede širitve obmejnega gospodarskega sodelovanja s sosedi, so delegati slovenske skupščine sprejeli vrsto nalog. Med tistimi, ki zadevajo odnose z Italijo je na prvem mestu prizadevanje za izpolnitev vseh nalog, ki izhajajo iz dosedanjih opredelitev in pa iz osimskih sporazumov. Slovenija se bo zavzemala za posodobitev tržaškega in goriškega sporazuma tako, da bi zajeli vse oblike gospodarskega sodelovanja, da bi se razširili na celotno obmejno območje Slovenije z Italijo in da bi poenotili sistem blagovne menjave za celotno območje.

JURE PENGOV

OB PONOVNI OBSTRUKCIJI RADIKALCEV

V zbornici začetek razprave o javnem financiranju strank

Radikalci odločno zavračajo predlog o podvojitvi državnega prispevka za politične stranke

RIM — Medtem ko je predsednik vlade Spadolini včeraj predložil državnemu poglavarju proračun in finančni zakon za leto 1982, ki ga je še isti večer predstavil parlamentu, se je v poslanski zbornici začela razprava o javnem financiranju strank. Po eni strani torej vlada krči državni proračun in sicer na področjih, v katera bi se omikane države morale vlagati še več, se pravi v zdravstvo in socialno skrbstvo, po drugi pa predlaga podvojitev javnih prispevkov za politične stranke, tako da bi morale po odobritvi zakona prejeti poleg 45 milijard, ki jih že prejemajo še drugih 43 milijard, poleg zaostankov za leto 1980. Pri tem je treba dodati, da so si parlamentarci prav pred kratkim povišali plohodke in navezali svoje prejemke na višanje življenjskih stroškov. Klestenje javnih izdatkov očitno ne zadeva političnih strank.

Proti podvojitvi prispevkov političnim strankam so se doslej izrazili samo radikalci. Prvi je včeraj namreč spregovoril radikalski poslanec Melega, ki je dal jasno razumeti, da bodo radikalci spet izvajali obstrukcijo. V svojem govoru je dejal, da bi bilo umestno v sedanjem političnem trenutku, ko grožijo govorice o dolgovih, ki naj bi si jih nekatere stranke naložile, omenil je na zadnjo polemiko med socialisti in bančnikom Calvijem, ki naj bi, kot so poročali nekateri vedniki, izročil socialistični stranki 21 milijonov dolarjev), razpravo odložiti. Boljše bi bilo, je rekel Melega, ustanoviti posebno parlamentarno komisijo, ki naj izvede preiskavo o financiranju strank. Radikalski poslanec se je skliceval tudi na gladovno stavko Marca Pannelle, ki tako protestira proti lahkoti v svetu in dodal, da bi vlada, po mnenju Melege, ta sredstva lahko koristneje izkoristila. Svojo bitko proti financiranju strank radikalci vodijo, je dejal govornik, tudi v imenu vseh tistih italijanskih državljanov, katerih plače imajo zaradi naraščajoče inflacije, vedno manjšo nakupno moč. Melega je opomnil na dejstvo, da so zakon o financiranju strank leta 1974 odobrili v borih 24 urah, kar pokrat ne bo mogoče, saj je treba upoštevati, da se je leta 1978 samo 56 odst. volivcev izrazilo za financiranje strank.

Razprava o zakonu, ki predvideva podvojitev državnih prispevkov se bo nadaljevala danes.

Obstrukcija radikalcev v parlamentu spet postavlja v ospredje vprašanje institucionalne reforme. S tem v zvezi je demokristjanski tajnik Piccoli pred dnevi poslal pismo vsem strankam ustavnega loka, da bi se sestali in razpravljali. Včeraj mu je odgovoril tajnik PSI Craxi, ki je vabilo sprejel in v svojem odgovoru poudarjal svoje zadovoljstvo ob dejstvu, da je KD spet posvetila pozornost vprašanju državne in institucionalne reforme. S svoje strani so socialisti pripravljeni prispevati, kolikor je v njihovi moči. Podcenjevati te probleme in odlašati z njihovo rešitvijo bi bila huda napaka, ki se ji demokratične stranke morajo izogniti.

Medtem se je včeraj Eduardo De Filippo, ki ga je predsednik republike Pertini imenoval za doživljenjskega senatorja odločil za vstop v senatno skupino neodvisne levice.

Včeraj so končno izvolili predsednika komunistične poslanske skupine. Kot je bilo pričakovati je v tajnem glasovanju bil izvoljen Giorgio Napolitano, ki ga je določilo vodstvo partije. Od skupnih 188 poslancev, kolikor jih je volilo, se je za Napolitana izreklo 170. Poleg Napolitana so še prejeli glasove Berlinguer, Ingrao, Natta, Spagnoli, Ochetto in Adriana Serpini. V kratki tiskovni konferenci, ki jo je Napolitano imel takoj po izvolitvi je na vprašanje o različnih gledanjih KPI in PSI na mednarodno politiko, o kateri se bo jutri začela razprava v poslanski zbornici, dejal, da je PSI zadnje čase nekoliko spremenil svoja gledanja na mednarodni položaj in je pri tem izrazil upanje, da bosta obe stranki lahko našli več stičnih točk.

Jutri odločitev o raketah «MX»

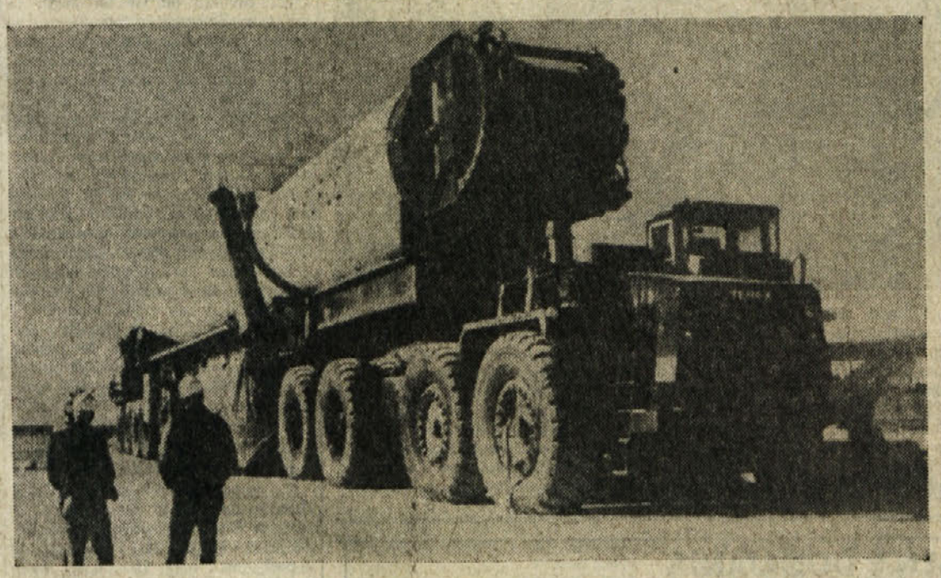

NEW YORK — Ameriški predsednik Ronald Reagan bo v politični ofenzivi pridobivanja zaupanja med ameriškimi volivci jutri napovedal svoje izbire za krepitev ameriškega vojaškega potenciala. Največje zanimanje vlada za sistem medcelinskih raket «MX», saj kaže, da bo Reagan nekoliko okrnil prvotni Carterjev načrt. Rakete «MX» lahko vkrcajo po deset jedrskih bomb, nameščene pa bodo v razvejenem sistemu podzemeljskih predorov in se bodo s transporterji neprestano pomikale od enega izstrelišča do drugega.

Kot drugo bo Reagan napovedal izdelavo novih strateških bombnikov «B-1» in bo izpopolnil «trojni» strateški sistem (raket, podmornic in bombnikov) z izpopolnjenim telekomunikacijskim omrežjem.

Na sliki (telefoto AP): ogromni raketni transporter sistema «MX».

PARIZ — Francoska vlada je sklenila, da bo za eno tretjino skrčila dosedanji jedrski energetski program. Namesto predvidenih devetih jedrskih elektrarn bodo v obdobju 1982-1983 zgradili le šest elektrarn.

V NADALJEVANJU KONGRESA SOLIDARNOSTI

ŽOLČNE POLEMIKE ZAVIRAJO PLODNEJŠI RAZPLET RAZPRAVE

Še ta teden verjetno sestanek CK PZDP - Bo Kanio zamenjal član politbiroja Olszowski?

GDANSK — Peti dan druge «runde» kongresa Solidarnosti se je včeraj začel z mašo, ki jo je daroval opat Jozef Ischmer — osebni papežev prijatelj. Prav gotovo ni bilo naključje, da je duhovnik pozval delegate k strpnosti in pluralizmu, saj je ozračje v športni palači «Olivia», kjer potekajo vroče in večkrat dolgovezne polemike, postalo precej napeto zaradi navzkrižanja notranjih sporov in razrvanosti udeležencev.

Marsikateri opazovalec celo ugotavlja, da je organizatorjem ušlo nadzorstvo nad potekom kongresa. Delegati namreč nastopajo z različnimi debatnimi temami in tudi včeraj niso glasovali o treh resolucijah, s katerimi naj bi kongres izrazil svoja stališča do doseženega kompromisa pri oblikovanju novega zakona o samoupravljanju, za kar so si Lech Walesa in drugi voditelji Solidarnosti nakopali val neodobravanja, češ da se niso dovolj posvetovali s sindikalno bazo. Tudi resolucija, ki naj bi opredelila odnos sindikata do članov odborov za družbeno samozaščito (KOR), ki so sklenili, da vstopijo v Solidarnost in da razpustijo svojo organizacijo, je včeraj sprožila le žolčne polemike, ki so se iz dvorane razširile tudi na hodnike.

Včeraj zjutraj je predstavnik komisije za programski načrt predstavil osnutek poglavitnih programskih odločitev Solidarnosti, o katerih bo moral kongres v prihodnjih dneh sklepati. Že sedaj je osnutek razburil duhove, saj mu nekateri očitajo, da je preveč splošen, da zadovoljuje vse, ne da bi zavzel jasno stališče in da je premalo konkreten. Od 889 delegatov je v Gdansku po petih dneh ostalo le 838, saj so se preostali že vrnili domov, češ da jih potek kongresa, «ki postaja preveč demokratičen in anarhičen», ni povsem nezadovoljil. Kot primer pa je delegat iz «Mazowsze» navedel dejstvo, da so po včerajšnji celodnevni diskusiji glasovali le o načinu diskusije v zvezi s tremi resolucijami o zakonu samoupravljanja. Sam podpredsednik Solidarnosti Bogdan Lis je včeraj omenil možnost, da bi v kratkem sklicali nov kongres Solidarnosti.

Medtem pa se nekaj premika — čeprav tudi na tej fronmi ni nič jasnega — tudi v krogih PZDP. Predvčerajšnjim se je sestal politbiro, ki je sklenil, da se bo v prihodnjih dneh (nekateri trdijo v petek) sestal CK PZDP. Politični urad komunistične partije je opozoril na zaskrbljujoče družbenogospodarsko stanje mladine, za katero je nevarno, da postane v takih težkih trenutkih lahek plen protisocialističnih sil. Ugotovil je tudi, da v državi še vedno obstaja napeto stanje, ki ga podžiga kampanja Solidarnosti proti «komunistični partiji in proti poljski vladi». Politbiro je še izrazil upanje, da zmagajo znotraj sindikata tiste sile, ki so odraz «realizma in sodelovanja».

V varšavskih krogih se vedno bolj širijo vesti, po katerih naj bi tudi CK PZDP sklical v kratkem novi izredni kongres partije, na katerem naj bi dosedanjega glavnega sekretarja Kanio zamenjal član tajništva politbiroja Stefan Olszowski, ki je pred kratkim precej stvarno spregovoril o možnosti ustanovitve «fronte nacionalne enotnosti».

Zaradi osebnega okoriščanja aretirali štiri visoke državne funkcionarje

RIM — Po nalogu nemestnika državnega pravnika Rosellija so včeraj aretirali v Rimu predsednika sekcije državnega sveta Quartullija ter tri visoke funkcionarje glavnega državnega računovodskega urada. Vsi štirje, ki so obtoženi širjenja lažnih informacij in osebnega okoriščanja med izvajanjem javne službe, so na notranjem natečaju zakladnega ministrstva privilegirali priporočene kanditate. Sodstvu so jih prijavili — kot je razumljivo — izločeni konkurenti.

Govor Dobroslava Čulafića na seji CK ZK Jugoslavije

Dosledno izvajati politiko gospodarske stabilizacije

Večji del vodstev organizacij in članov ZK še ni prilagodil svojega obnašanja resničnim razmeram

BEOGRAD — Potreba po razpravi na seji CK o žgočih družbenih in idejnopolitičnih vprašanjih izhaja iz ocene predsedstva CK ZKJ in predsedstva SFRJ, da smo v težkem gospodarskem položaju. Če bi se sedanja gibanja nadaljevala, bi se spopadli s stagniranjem, pa tudi zmanjševanjem gospodarske dejavnosti ob visoki inflaciji, ki bi jo gospodarstvo vedno težje prenašalo, postavilo pa bi se tudi vprašanje zunanje likvidnosti države, je v uvodnem govoru na včerajšnji seji CK ZKJ rekel sekretar predsedstva CK ZKJ Dobroslav Čulafić.

Doseženih rezultatov pri gospodarski stabilizaciji ne smemo podcenjevati, vendar moramo ugotoviti, da v celoti niso zadovoljivi. Eden izmed vzrokov za to je, da večji del vodstev organizacij in članov ZK še do zdaj ni popolnoma razumel in sprejel dejstva, da je država v velikih gospodarskih težavah. Prav zato svojega obnašanja tam, kjer živijo in delajo, niso prilagodili resničnim razmeram.

Pri oceni razmer moramo upoštevati tri bistvene okoliščine: zaradi znatno počasnejše rasti izvoza na konvertibilno področje od rasti uvoza in drugih obveznosti se je primanjkljaj plačilne bilance tako povečal, da ga je vedno težje financirati; višina dolga in pogoji, pod katerimi je mogoče nadaljnje zadolževanje v tujini, so neprobojna ovira nadaljnjemu razvoju proizvajalnih sil in družbenega standarda; letos bomo zaradi večjih obveznosti za vrnitev glavnice in obresti razpolagali za notranjo porabo s približno 3 odstotke manj sredstvi kot bo doseženi družbeni proizvod. Prihodnje leto bo ta del družbenega proizvoda skoraj 2-krat večji, je dejal.

Če vse to upoštevamo, nas pravzaprav čakata dve ključni nalogi, je rekel Čulafić. Predvsem moramo narediti vse, da bi preprečili nadaljnje slabšanje gospodarskih razmer in da bi odpravili nevarnost nelikvidnosti države v mednarodnih gospodarskih odnosih. Druga naloga je, da ugotovimo in odpravimo vzroke sedanjih neugodnih gospodarskih gibanj. Utrditi moramo prepričanje v družbi, da je politika gospodarske stabilizacije edina možnost našega družbenogospodarskega razvoja.

Investicije so še naprej eno izmed poglavitnih žarišč inflacije. Nekateri samoupravni družbeni in politični dejavniki vztrajno branijo svoje investicije in se jim ne odrečejo.

Izhoda iz težav ne moremo iskati v tujih posojilih, ampak v opiranju na lastne moči. Vedno smo in tudi zdaj bomo našli rešitev za gospodarske težave. Odločno se moramo upreti vsem, ki sejejo defetizem, brezperspektivnost, ki samo naštevajo naše slabosti, rešitev pa ne ponujajo. Na zanesljivi poti smo, da najdemo poti za odpravo težav, je med drugim rekel v uvodni besedi sekretar predsedstva CK ZKJ Dobroslav Čulafić. (dd)

12. kongres ZKJ bo junija 1982

BEOGRAD — Na včerajšnjem zasedanju CK ZK Jugoslavije so sklenili, da bo prihodnji dvanajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije junija prihodnjega leta. Pripravam na kongres bo namenjena prihodnja seja CK, ki bo v oktobru.

NA JUŽNEM TIROLSKEM

Zahteve po preklicu popisa po narodnosti

Nedopustno je, da pokrajinski odbor razpolaga z «narodnostno kartoteko» vsega prebivalstva

BOCEN — Vladni komisar za bocensko pokrajino je včeraj sprejel delegacijo «Odbora proti opcijam 1981», to je skupine, ki se bori proti popisu prebivalstva po narodnosti kot osnove za sprejemanje v državne službe. Predstavniki odbora so seznanili vladnega komisarja z nekaterimi pomembnimi razlogi, ki jih silijo k nasprotovanju popisa po narodnosti. Vladnemu komisarju so predočili dokument v treh točkah: prvič, da je treba preprečiti, da bi bocenska pokrajinska uprava imela na razpolago pravo «narodnostno kartoteko» vsega prebivalstva, ki bi jo lahko uporabljala na razne načine, o katerih sedaj ni mogoče reči nič gotovega; drugič, da vlada poseže v kampanjo ustrahovanja, ki je v teku z namenom, da bi prisilili prebivalce, da se izrečejo o narodnosti, sicer bi zapadli kazenskemu in upravnemu postopku; tretjič, da se vlada seznani z dejstvom, da ni nobenega jamstva, da so podpisi na popisnicah avtentični, kar je vsekakor nesprejemljivo, glede na dejstvo, da gre za vredni dokument, ki bo obvezujoč za najmanj 10 let. V tem smislu je odbor tudi posegel pri nekaterih parlamentarcih ter jih zaprosil, naj zahtevajo od vlade, da se izreče o tem vprašanju.

Dokument, ki so ga včeraj predložili vladnemu komisarju, je bolj razumljiv, če navedemo vsebino vprašanja, ki ga je v parlamentu vložil radikalni poslanec Marco Boato, ki med drugim trdi, da je «Volksbote», glasilo južnotirolske ljudske stranke, zagrozilo tistim, ki ne bodo izpolnili prijave o narodnostni pripadnosti z upravnimi in kazenskimi sankcijami ter tudi odvzemom nekaterih državljanskih pravic.

Parlamentarna razprava o popisu prebivalstva na Južnem Tirolskem bo v ponedeljek, 5. oktobra. Udeležila se je bo tudi delegacija «Odbora proti odcijam», ki zahteva spremembo določil o popisu in pristaja kvečjemu na anonimem popis po narodnosti, to je na ugotavljanje, koliko je Nemcev, Italijanov in Ladincev, nikakor pa ne pojmensko ugotavljanje narodnostne pripadnosti posameznika. Člani odbora so tudi napovedali, da, v nasprotnem primeru, iz vesti ne bodo izpolnili izjave o narodnostni pripadnosti.

V Rimu sinoči ubili bivšega vojaškega oficirja

RIM — Neznanci so sinoči nekaj po 22. uri ustrelili 23-letnega Marca Pizzarija, bivšega oficirja italijanske vojske. Po prvih preiskavah so ugotovili, da Pizzari ni pripadal kakemu gibanju ali stranki, bil pa je prijatelj znanih rimskih neofašistov. Čeprav preiskovalci ne izključujejo drugih razlogov, se do sedaj nagibajo k domnevi, da je umor posledica medsebojnega obračunavanja rimski črnuhov.

V PREDSINOČNJI LETALSKI NESREČI PRI TEHERANU

Iran je izgubil vojaško poveljstvo

Obrambni minister in generali so se vračali z bojišča pri Abadanu

TEHERAN — Sedeminsedemdeset mrtvih, med katerimi so iranski obrambni minister polkovnik Musa Namdzu, vršilec dolžnosti načelnika generalštaba general Valiolah Falahi, njegov namestnik in poveljnik iranskega letalstva ter bivši obrambni minister general Džavad Fakuri, namestnik komandanta islamskih revolucionarnih gardistov Džusef Kolahduz in številni višji častniki, je težak obračun predsinošnje letalske nesreče pri Teheranu.

Iz še nepojasnjenih vzrokov je v neposredni bližini teheranskega pokopališča «mučenikov» Behest Zahra strmoglavilo vojaško transportno letalo «C 130». Tiskovna agencija «Pars» je najprej sporočila, da so bili v njem ranjenci in padli s fronte pri Abadanu, kasneje pa je priznala, da se je na krovu nahajalo iransko vojaško vodstvo, ki se je vračalo z ogleda na bojišču.

Težko bo ugotoviti, če je bila sabotaža ali tragično naključje, vsekakor je predsinočnja nesreča hud udarec za iransko državo. Če je šiitski duhovščini dosedaj uspelo s precejšnjo lahkoto zamenjati politike, ki so bili žrtve terorističnih napadov in umorov, bo to precej težje z generali in visokimi častniki. Islamska revolucija je namreč temeljito prečistila bivšo cesarsko armado, duhovščina se še vedno ni otresla suma, da so na Zahodu izšolani častniki potencialni nasprotniki islamske revolucije. Med častniki, ki niso še pobegnili v tujino, pa je le malo takih, ki bi bili sposobni in obenem tudi zanesljivi.

Iranska zmaga pri Abadanu je bila torej izredno draga. Če k temu dodamo še trditve iraških komunikejev, da so Iranci izgubili 2.700 vojakov, 31 tankov, 11 oklopnih transporterjev, 3 helikopterje in 12 topov, je končni rezultat bitke pri Abadanu skrajno vprašljiv. Da bi bila mera polna, se kljub stopnjevanju krvave represije (v dveh dneh so usmrtili 157 mudžahedinov) nadaljuje ofenziva notranjih Homeinijevih nasprotnikov.

Včeraj so v Teheranu ponovno izbruhnili spopadi med «mudžahedini» in «pazdarani». Kot kaže prebivalstvo ne sodeluje več z «varuhi revolucije» in po tihem že simpatizira z nasprotniki sedanjega režima. Vsekakor vsi z zanimanjem pričakujejo jutrišnji dan, ko bodo v Iranu nove predsedniške volitve. Nedvomno bo težko ugotoviti, če bo Banisadrov poziv o bojkotu volitev uspel, a brškone se tudi «mudžahedini» ne bodo ustrašili groženj, da bodo oblasti na licu mesta streljale vse, ki bodo motili miren potek volitev.

KO GRE ZA UKREPE V KORIST SLOVENSKE NARODNOSTNE SKUPNOSTI

DEŽELNI ODBOR SE VEDNO SKLICUJE NA PRISTOJNOSTI OSREDNJE VLADE

Svetovalca Battello (KPI) in Štoka (SSk) negativno ocenila odbornikov odgovor na interpelaciji glede tolmačenja vladnih priporočil o organizaciji urada državljanovega branilca

V četrtek, 19. marca, je deželni svet F-JK s široko večino glasov sprejel zakonski osnutek, ki je predvideval ustanovitev urada državljanovega branilca, to je ustanovitev novega organizma, ki bi ščitil prebivalca pred realnimi in domnevnimi zlorabami javne administracije. Mesec dni kasneje, 18. aprila, je vladni komisar posredoval deželni upravi vsebino telegrama predsedstva ministrskega sveta, v katerem je bilo glede zakonskega osnutka o ustanovitvi tega novega organizma tudi rečeno, da normativi, ki jih določa 7. člen (kjer se določa, da «pri organizaciji urada bo treba upoštevati potrebe slovenske manjšine, da bi se njeni člani izražali v materinem jeziku») bodo v zunanjih stikih lahko veljali «samo na teritorjalnih območjih, kjer je juridično priznana prisotnost manjšinskih slovenskih skupin».

Kmalu za tem sta svetovalski skupini KPI in SSk vložili interpelaciji deželnemu odboru, v katerih sta med drugim spraševala, ali namerava osvojiti tako priporočilo vlade in, nasplošno, kaj pravzaprav misli o tem vprašanju. Komunisti so v svoji interpelaciji — podpisali so jo Battello, Iskra, Pascolat in Proserpio — tudi podčrtali, da vlada bi ne smela dajati takih pripomb, ker niso v njeni pristojnosti, saj zakonske osnutke lahko samo zavrne in poudarili, da vsebina telegrama z diplomatskim molkom in niti preveč prikrito poziva deželno upravo, naj ne razteguje na slovensko manjšino v videmski pokrajini tistih zaščitnih norm, sicer zelo okrnjenih v primerjavi s potrebami, ki veljajo v tržaški in goriški pokrajini. Podčrtano je nadalje, da je tako vladno stališče v nasprotju z večkrat ponovljenimi obljubami predsednikov ministrskega sveta, pripadnikov KD, in da se deželni odbor absurdno skriva za formalizmi o pristojnostih. Zato bi ne smel osvojiti teh pripomb predsedstva ministrskega sveta, na katerega na bi treba pritisniti, da bi izpolnil svoje obljube.

Svetovalec SSk Štoka pa je v svoji interpelaciji med drugim podčrtal, da so take pripombe v nasprotju tako s 6. členom ustave, kot s 3. členom deželnega statuta. Vsebino telegrama je Štoka ocenil kot dvoumno in anahronistično, saj je prisotnost slovenske manjšine in ne «manjšinskih slovenskih skupin» v deželi dokazana tako z zgodovinskega, kot s kulturnega pogleda.

Na obe interpelaciji — bili sta vloženi meseca maja — je na včerajšnji seji deželnega sveta odgovoril odbornik Tripani, ki je uvodoma dejal, da gre za precizacijo vlade o obstoju posebnih normativov, ki jih je po njenem mnenju treba spoštovati pri konkretnem izvajanju tega zakona. Po odbornikovih besedah ni nikogar, ki bi v tej vladni pripombi ne videl akta o odprtem sodelovanju, torej napotka o korektnem in nespornem izvajanju zakona. Ni moč namreč pozabiti — je še dejal — da po sedanji zakonodaji je edino področje, kjer je uradno priznana in zaščitena uporaba slovenskega jezika, tisto, ki ga določa 2. člen, črka e) londonskega sporazuma; res pa je tudi, da nekatere norme, čeprav implicitno, priznavajo uporabo slovenskega jezika tudi izven prej omenjenega območja. Odbornik Tripani je nato v imenu odbora, ki ga sestavljajo KD, PSI in PRI, še enkrat ponovil, da ukrep o zaščiti manjšine ni v pristojnosti dežele in da smo v pričakovanju na državni zakon, ki bi mi med drugim dovolil uporabo slovenskega jezika v javni administraciji in sodnih organizmih, ki imajo svoj sedež, kjer bo manjšina «lokalizirana». Ob koncu je odbornik Tripani spomnil na besede ministrskega predsednika v repliki na razpravo o zaupnici v parlamentu in na nedavnem obisku v Gorici glede tega vprašanja.

S takim odgovorom je bil svetovalec Štoka presenečen in nezadovoljen. Dejal je, da se pri reševanju tega vprašanja skuša narediti korak nazaj in povedal, kako je že leta 1968 takratni deželni predsednik Berzanti govoril o prisotnosti Slovencev na vsem deželnem teritoriju. Kar pa je najbolj žal je to, je pristavil svetovalec SSk, da se v telegramu govori o «manjšinskih slovenskih skupinah», ne pa o slovenski narodnostni skupnosti; s tem v zvezi je pristavil, da se v demokratični republiki ne bi smeli poslluževati takih sofizmov. Odločno je odklonil vsako razdeljevanje Slovencev po pokrajinah, ali celo po kategorijah in podčrtal kako sami Benečani odklanjajo taka stališča.

Z odgovorom ni bil zadovoljen niti komunistični svetovalec Battello, ki je dejal, da medtem ko minevajo leta, v katerih bi morale politične in kulturne izkušnje privesti politične sile, da bi na ta vprašanja gledale z drugačno nozornostjo, se to ne dogaja. Podčrtal je, kako telegram, sicer na prikrit način vabi deželo, naj se ravna na določen način, zaradi česar bi moral biti odbornikov odgovor drugačen. Še vedno pa ostaja — je podčrtal — bistvo problema: ni več mogoče govoriti, da je Cassandrova komisija končala delo in sedaj čakati in še čakati. Pri vsem tem pa je živa želja, da bi resnično zainteresirane sile napele vse moči za rešitev tega vprašanja, je zaključil svetovalec Battello.

Drevi ob 20. uri se bo v Zgoniku sestal občinski svet, na katerem bodo sprejeli sklep o najemu posojila za nakup tovornjaka za smetarsko službo, o zamenjavi jusarskega zemljišča in o razširitvi občinskega sedeža.

KPI in KD zahtevata takojšnji razpust izvoljenih svetov

Pristojne oblasti naj čimprej imenujejo komisarja za tržaško občino in pokrajino, tako da bodo lahko predčasne volitve že novembra. Tako poudarja tržaška federacija KPI v letaku, v katerem tudi ugotavlja, da bi Trst v nasprotnem primeru ostal več mesecev brez izvoljenih uprav. KPI poudarja tudi, da bi vsak italijanski odbor odstopil, ko bi mu večina zavrnila proračun; tega pa nista storila odbora Liste za Trst, kar tržaška KPI označuje za obstrukcijo, ki je ustvarila pogoje za razpust krajevnih uprav.

Tudi pokrajinski odbor KD v svojem tiskovnem poročilu poudarja, da obstajajo vsi pogoji, da pristojni organi začnejo postopek za razpust tržaških izvoljenih svetov. Dejstvo, da odbor Liste za Trst ni odstopil, ne more nuditi nobene politične legitimacije odboru samemu, da bi sklical svet, ki je odboru že izrekel nezaupnico. KD zavrača tudi propagandistične in neosnovane trditve predstavnikov tržaškega občinskega odbora, po katerih naj bi ta ne mogel opravljati niti normalnega upravljanja brez ustreznih sklepov občinskega sveta.

VČERAJ PO ULICAH V MESTNEM SREDIŠČU

Protestna manifestacija nameščencev Neodvisne ustanove za tržaško luko

Povod za stavko in manifestacijo je dala zamuda pri izplačilu septembrskih plač - Finančna stiska ustanove se stopnjuje - Danes «strokovni» sestanek na deželi, v torek pa javni shod o problemih pristanišča

Enodnevna zamuda, s katero je vodstvo Neodvisne ustanove za tržaško pristanišče napovedalo izplačilo septembrskih plač 1.700 nameščencem ustanove, je bila povod za včerajšnjo protestno manifestacijo uslužbencev EAPT po tržaških ulicah. Nameščenci so ob 10. uri prekinili delo ter se sestali na sindikalni skupščini na pomorski postaji, kjer so sklenili uprizoriti protestno manifestacijo in zahtevali sestanke s prefektom, s predstavniki deželnega odbora in krajevnih ustanov ter s tržaškimi parlamentarci.

Zamuda pri izplačilu septembrskih plač je bila kot rečeno povod za manifestacijo in stavko (nameščenci so se vrnili na delo ob 17. uri), razlogi za nezadovoljstvo te delovne kategorije pa so neprimerno širši in globlji. Znano je namreč, da preživlja pristaniška ustanova že dalj časa finančno krizo, ki jo povzročajo visoke obresti na najeta posojila, odpis 300 milijonov od predvidenih 5 milijard lir državne finančne pomoči zaradi zmanjšanja javnega deficita, ter preskromen poseg iz razpoložljivosti Sklada za Trst v pomoč pristaniški ustanovi. K temu je treba dodati še letošnje nazadovanje — v razmerju 15 odst. — blagovnega prometa v luki, kar seveda pomeni tudi sorazmerno zmanjšanje dohodka. Položaj se bo še poslabšal 15. oktobra, ko bi morala pristaniška ustanova izplačati mesečne akontacije članom enotne pristaniške kompanije, ki jih je tudi okrog 1.700, v skupni vrednosti okrog 2 milijard lir. Medtem se nabira nejevolja tudi pri podjetjih, ki opravljajo razna dela v luki in katerim pristaniška ustanova ne plačuje redno uporabnega materiala in storitev, tako da zahajajo tudi ta podjetja v finančno krizo.

Na srečanju s podprefektom Mazzurcom, z deželnim odbornikom za promet Rinaldijem in z generalnim ravnateljem pristaniške ustanove Borello je sindikalno predstavništvo luških nameščencev poudarilo, da mora vlada nemudoma priskočiti na pomoč tržaškemu pristanišču, in sicer s posebnim finančnim prispevkom, ki naj omogoči odpravo starih dolgov, zaradi katerih mora luška ustanova izdati vsak mesec po več kot eno milijardo lir samo na račun bančnih obresti. Poleg tega je treba primerno reorganizirati delo v okviru pristaniške ustanove, izboljšati prometne infrastrukture in predvsem zagotoviti stalno mesto 209 mladim, ki jih je luška ustanova vzela v službo na podlagi znanega zakona o zaposlovanju mladine štev. 285 in katerim je zdaj zaradi finančne stiske odpovedala delovno razmerje.

Danes bo na deželnem odborništvu za promet širši «strokovni» sestanek, na katerem bodo predstavniki delavstva, luške ustanove in uporabnikov storitev pristanišča obravnavali nastali položaj in začrtali smernice za nadaljnja prizadevanja za premostitev krize. V torek dopoldne pa bo na pobudo predsednika pristaniške ustanove Zanettija na pomorski postaji javni shod, na katerega so vabljeni tudi predstavniki političnih sil in krajevnih ustanov in na katerem naj bi zavzeli skupno stališče do zapletene problematike tržaškega pristanišča.

Vseh 209 mladih bo med tem časom redno nadaljevalo z delom (sindikati so včeraj dali jasno razumeti, da bi v nasprotnem primeru vsi pristaniščniki in nameščenci EATP oklicali celodnevno stavko), in prav tako redno bi moralo po včerajšnji prekinitvi steči delo tudi v vseh uradih pristaniške ustanove. Med tem časom se bodo sindikati zavzeli za čimprejšnji sklic vseh političnih, socialnih, finančnih in sindikalnih komponent iz našega mesta na skupno obravnavanje problemov tržaške luke. Župan Cecovini je v tej zvezi že poudaril vsestransko pripravljenost občinske uprave na sodelovanje pri tej pobudi.

TAJNIK KZ BUKAVEC O KMETIJSKIH PROBLEMIH

Razne programe konkretizirati v pokrajinskem conskem načrtu

V okviru posvetovanj pred dokončno izdelavo deželnega razvojnega načrta za triletje 1982-84, so se predstavniki deželnega odbora včeraj najprej sestali z zastopniki turističnega in trgovinskega sektorja, nato pa še s predstavniki kmetijskih organizacij.

Na sestanku z delegacijo kmetijskega sektorja, v kateri so bili predstavniki veleposestnikov, Coltivatori diretti, Confcoltivatori in Kmečke zveze, je deželno delegacijo vodil predsednik Comelli, prisotni pa so bili še odbornika Coloni in Zanfagnini, direktor odborništva za kmetijstvo Pascolini in drugi funkcionarji. Sestanek se je začel z uvodnim poročilom predstavnikov odbora o smernicah razvojnega načrta, pri čemer je bilo podčrtano, da bo dežela pri njegovi dokončni sestavi skušala enakovredno oceniti probleme vseh sektorjev, ne da bi pri tem prikrajšala kmetijstvo. S strani predstavnikov kmetijskih organizacij pa je bilo predvsem poudarjeno, da je ta sektor preveč zapostavljen: velika pozornost je bila posvečena tudi problemu živinorejskega sektorja, ki je v hudi krizi.

Svoje mnenje o teh vprašanjih je na sestanku podal tudi tajnik Kmečke zveze Bukavec, ki je med drugim dejal, da je treba na specifične kmetijske probleme v tržaški pokrajini gledati z dveh različnih zornih kotov: s socialno-gospodarskega (zaposlenost, gotovost kmeta, da bo ohranil zemljo) in z vidika ohranjevanja teritorija; pri tem je tajnik KZ Bukavec še posebej poudaril, da ne more nihče prikrivati, da je večina kmetov v tržaški pokrajini Slovencev. Glede sedanjih postavk, ki jih razvojni načrt namenja kmetijstvu je tajnik KZ poudaril, da je levji delež namenjen ostalim pokrajinam, medtem ko je za tržaško predvidena le ena milijarda lir, kar je odločno premalo. Zavrnil je tudi trditve pristojnih deželnih uradov, ki pravijo, da so skušali pomagati za rešitev vseh teh vprašanj, medtem ko se tega ne opaža: razlastitvam najboljših površin niso na pr. sledili taki ukrepi, ki bi vsaj delno poravnali to škodo.

Tajnik KZ Bukavec je v svojem posegu nadalje poudaril, da si je KZ stalno prizadevala, da bi pristopila k reševanju teh problemov in v te namene sprožila vrsto pobud. Tako je na pr. senzibilizirala pokrajinsko upravo, da je priredila kmetijsko konferenco, ki je že obrodila določene uspehe in nakazala nekatere smernice. Kmečka zveza si je nato prizadevala, da je s temi smernicami senzibilizirala KGS, ki jih je s svoje strani konkretizirala v svojem razvojnem načrtu, ki je bil predstavljen pred nedavnim. Deželna more torej reči, je dejal Bukavec, da ne zna kaj narediti in pristavil, da se morajo ti programi konkretizirati v pokrajinskem conskem načrtu za razvoj kmetijstva, ki mora pomeniti ne samo gospodarski preporod in socialno gotovost za kmeta, ampak predvsem zaščito teritorija v kmetijske namene, da bi ne bil kmet v stalnem strahu pred razlastitvijo; to bi bila tudi delna protivrednost za površine, ki so bile doslej uničene. Ustvariti je pač treba pogoje — je podčrtal tajnik KZ —, dati na razpolago primerne strukture in zagotoviti finančna sredstva.

V svojem posegu je tajnik KZ opozoril še na eno nerešeno vprašanje: deželna uprava se ne more še naprej izmikati svoji dolžnosti glede sestave poklicnega seznama kmetijskih podjetnikov. Ob koncu sestanka je odbornik za načrtovanje Coloni dejal, da bo dežela v čim večji meri upoštevala razne zahteve in priporočila, ki jih nabira na raznih posvetovanjih.

V OKVIRU ZDRAVSTVENE REFORME

Številni problemi pri prestopu zdravstvenih storitev pod KZE

Pogovor s članom upravnega sveta tržaške krajevne zdravstvene enote Mirom Opeltom

Kot smo že pisali, preide z današnjim dnem velik del zdravstvenih storitev pod upravo krajevnih zdravstvenih enot, nekatere zdravstvene ustanove, kot na primer bolnice, pa bodo prešle pod KZE s prvim januarjem prihodnjega leta. Prehod, ki ga predvideva zakon, pa nikakor ni enostaven, saj je potrebno uskladiti številne probleme, ki gredo od vprašanja osebja pa do tega, kako upravljati številne storitve in službe.

O problemu smo se pogovarjali s članom upravnega sveta tržaške krajevne zdravstvene enote Mirom Opelton, ki nam je takoj dejal, da se KZE srečuje z velikimi in resnimi težavami. Upravni svet, tržaške KZE, je poudaril Opelt, se že dalj časa pripravlja na sprejem številnih zdravstvenih storitev, skratka, na upravljanje svojih funkcij, kljub temu pa so vprašanja in zagonetna. V resnici je problemov, s katerimi se mora KZE soočati, veliko in to neglede na «politična ravnovesja» v skupščini tržaške krajevne zdravstvene enote. Zahtevno je celo našteti vsa vprašanja, saj se zadeve spreminjajo tudi sproti, ena izmed takšnih sprememb je na primer odločitev vlade, da omeji stroške za zdravstvo in da poskuša stabilizirati italijansko zdravstveno bilanco, kar bo seveda vplivalo tudi na dežele in s tem na KZE.

Opelt nam je naštel torej le nekatere važnejše probleme, ki so na dnevnem redu. Eden izmed teh je brez dvoma ta, da pri prehodu zdravstvenega konzorcija urada za higieno in še nekaterih drugih storitev pride pod upravo KZE samo zdravstveno osebje, uradniki pa ne, čeprav brez uradnikov omenjeni uradi ne morejo delovati. To vprašanje je treba torej usklajevati z občino in pokrajino. Osebje urada pokrajinskega zdravnika je lahko optiralo za deželo, kar pomeni dodaten problem. Stvari bo treba urediti tako, da bodo vsi omenjeni uradi delovali kot celota, kljub nastalim spremembam.

Drugo vprašanje so vsi tisti uslužbenci, ki so bili dosedaj zaposleni s terminskimi pogodbami, a so pomenili važen element za delovanje najrazličnejših zdravstvenih storitev. Poleg tega bodo pri osebju menjali določeni urniki, delovne pogodbe so različne itd. Nad vsem tem pa je vprašanje staleža, ki ga bo morala urediti dežela, a ga do sedaj še ni in bo, kot nam je povedal Opelt, treba nanj verjetno še čakati. Šele z jasnim staležem se bodo stvari glede osebja dokončno uredile.

Ob vsem tem pa ni mogoče mimo novih vladnih ukrepov, za sedaj je stopil v veljavo «ticket» na zdravila, ki mu bodo sledili še drugi ukrepi, vse to pa pomeni dodatno delo in reševanje dodatnih vprašanj, kot je na primer kategorizacija ljudi, ki bodo na podlagi osebnih dohodkov «ticket» plačali, ali pa ne. Stabilizacijski ukrepi bodo po vsej verjetnosti vplivali tudi na bodoči stalež osebja, saj morajo dežele omejiti stroške za zdravstvo, ali pa uvesti svoje deželne «tickete». Glede izdatkov za zdravstvo nam je Opelt povedal, da so v Trstu prekomerno narasli stroški za specialistično medicino, oziroma za konvencionirane zdravnike - specialiste, in za laboratorije, ki so prav tako vezani z zdravstvenimi ustanovami s posebnimi pogodbami. Tu ni bilo kontrole in nekateri so položaj «izkoristili». V tem smislu je upravni odbor tržaške KZE pripravil poseben statistični pregled.

Med vprašanja, ki jih je treba rešiti spada tudi problem dogovorov s tujino za tiste, ki se v tujini zdravijo.

Z vsemi temi problemi se upravitelji KZE soočajo v pogojih, ki tudi zanje niso povsem ugodni, saj morajo z lastnim trudom nadomestiti pomanjkanje ustreznih služb in navodil. Vsekakor pa, je dejal Opelt, skušamo delati tako, da bi uporabniki, oziroma bolniki, ne utrpeli preveliko škode. Vsi se zavedamo, da gre za važna vprašanja, ki od blizu zadevajo vse prebivalstvo. (am)

Dvourna stavka v predelnicah SNIA

V tržaški predilnici Altessano (družba SNIA) so včeraj delavci stavkali dve uri ob koncu vsake delovne izmene v znak protesta zaradi zadržanja vodstva podjetja, ki ni še jasno odgovorilo na sindikalne zahteve po izboljšanju delovnih pogojev in povišanju plač. Tovarniški svet in sindikalna zveza tekstilnih delavcev CGIL, CISL in UIL bosta v prihodnjih dneh, če ne bo prišlo do nujnih razjasnitev, nadaljevala s stavkovnim gibanjem.

Običajen problem na Opčinah ob začetku šolskega leta

Na osnovni šoli «Bevk» ponovno križ s prostori

Šolski skrbnik predlaga vselitev treh razredov v italijansko šolo v Villi Carsia

Openska slovenska osnovna šola «F. Bevk» se je tudi ob letošnjem začetku šolskega leta znašla pred starim problemom: pomanjkanjem učnih prostorov. Za osem razredov (s 122 učenci je naša največja osnovna šola na Tržaškem) ima na razpolago 6 učilnic: 5 v drugem in eno v prvem nadstropju poslopja na Trgu Monte Re. Lani so šolske oblasti rešile problem z uvedbo popoldanskega pouka, letos pa so nakazale možnost še druge rešitve, ki je dvignila v tem dneh na Opčinah, med starši otrok, precej prahu.

Šolski skrbnik je prvi dan šolskega leta (16. septembra) sporočil openski didaktični ravnateljici, da se lahko trije razredi slovenske osnovne šole vselijo v tri učilnice italijanske šole v Villi Carsia, pri čemer bi imeli na razpolago še večnamenski prostor in telovadnico, italijanski šoli pa bi morala slovenska šola odstopiti učilnico v prvem nadstropju šolske stavbe v središču Opčin. Taka porazdelitev, piše v odloku skrbnika, bi veljala samo za letošnje šolsko leto, če pa šola ne bi sprejela tega predloga, bi morala tudi letos uvesti popoldanski pouk.

Ravnateljica je o vsem tem obvestila učno osebje, ki se je izreklo, z večino, za vselitev v šolo v Villi Carsia, obveščen je bil tudi medrazredni svet, ki je smatral za potrebno, da se o problemu izrečejo tudi starši otrok.

Že pred torkovim sestankom staršev v šolskih prostorih se je po Opčinah mnogo govorilo o obeh možnostih.

Torkovega sestanka se je udeležilo izjemno veliko število staršev, kar dokazuje, še enkrat, kako jim je naša šola pri srcu. Na njem je prišlo do enotnega stališča, kar moramo tudi oceniti kot izredno pozitivno plat večera, saj bo edino s skupnimi močmi vseh mogoče pozitivno rešiti tak zapleten problem.

Na sestanku je bilo domenjeno, da se (vsaj za sedaj) trije razredi ne bodo selili v Villo Carsio, zaradi česar bodo morali na šoli s ponedeljkom sicer uvesti popoldanski pouk. Pač pa so izbrali delegacijo, ki bo zaprosila za čimprejšnji sestanek s šolskim skrbnikom, da bi mu iznesla svoj pogled in svoje želje za zadovoljivo rešitev vprašanja.

● **Danes ob 18.30** se na Proseku sestane zahodnokraški rajonski svet.

Trčenje na «ovinku smrti»

Na «ovinku smrti» na cesti, ki pelje z Bazovice proti Trstu, je včeraj popoldne francoski tovornjak, ki je vozil proti mestu, nenadoma zaneslo na levo stran cestišča, trčil je v avtomobil jugosvojo vožnjo potem ko je podrl nekaj dreves ob cesti. V nesreči se je najhuje poškodoval šofer tovornjaka 36-letni Armand Clement Gerard iz Pariza, ki so ga sprejeli na ortopedskem oddelku tržaške bolnišnice s prognozo okrevanja v 30 dneh zaradi domnevnega zloma desne roke in drugih udarcev. Zdravniki so ugotovili, da je Gerard vozil v vinjenem stanju.

Zakonca Sergija in Borislav Stipanov iz Reke, ki sta se peljala v jugoslovanskem fiatu 1300 sta se le laže potolkla in sta zavrnila sprejem v bolnišnico.

Nesreča mornarja z Reke

Na jugoslovanski motorni ladji «Kraljevica», ki je zasidrana v tržaškem Novem pristanišču ob hangarju št. 64 je včeraj dopoldne iz nepazljivosti ušla 18-letnemu mornarskemu kadetu Arsenu Franu z Reke desna roka med valje, ki služijo za zapiranje velike ploščadi na krovu. Valji so mu odščipnili prstanec in mezinec, zaradi česar se bo moral zdraviti 40 dni.

Podlegla poškodbam

Na oddelku za oživljanje tržaške bolnišnice je včeraj popoldne podlegla poškodbam 71-letna Francesca Sindona iz Ferrare. Pokojnico so prepeljali v tržaško bolnišnico 25. septembra iz Gorice, kjer jo je na Korzu Italia podrl avtomobil.

OKVARA NA NAFTOVODU

V torek zjutraj je prišlo na naftovodu petrolejske družbe «Aquila» do okvare, ki je povzročila odtekanje večje količine kurilnega olja. Okvaro, katerih vzroke še raziskujejo, so zabeležili v bližini Loga v dolinski občini. Na kraj so nemudoma prihiteli tehniki tržaške rafinerije in strokovnjaki družbe, ki so tudi včeraj ves dan delali, da bi popravili okvaro, prišli so tudi gasilci in občinski zdravnik dr. Botteghelli, ki pa je po izvidih izključil vsakršno onesnaženje vodnih virov. Zaradi okvare na naftovodu je bil včeraj prekinjen promet na cesti Log-Ricmanje, družba «Aquila» pa je začasno prekinila črpanje kurilnega olja, ki je kot znano namenjeno v kraj Visco pri Palmanovi.

ODMEVI NA AKTUALNA DOGAJANJA

Levstikovi dnevi in seminarji za šolnike

Za nami je drugi dan Levstikovih dni. Oba dneva je dvorana premajhna za tolikšno število poslušalcev. Med njimi je polno srednješolcev. Marsikdo si beleži izvajanja predavateljev. Levstikove besede pa najdejo pot do srca in razuma tudi po zaslugi recitatorjev.

Prvo predavanje o Levstikovi poeziji učinkuje kot poživilo. Briljantna in prepričljiva Paternujeva razlaga prepriča vse in nam omogoči, da sprejemamo Levstikove pesmi kot umetnine.

Drugo predavanje ima za temo Martina Krpana. Martina Krpana vsi poznamo. Kako težko je o njem spregovoriti dijakom, ki so se z njim seznanili že kot otroci, ve vsakdo, ki poučuje v šoli. Nevarnost, da bo predavanje dolgočasno, je precejšnja. Prof. Fatur pa nas toliko ceni in verjame v našo razgledanost, da ne začenja svojega razglabljanja ab ovo. Na jasen, urejen in jezikovno žlahten način se omeji na prisrčna, a tehtna dognanja v zvezi s Krpanovim rojstnim krajem. Opozori nas, da je Levstik v Martinu Krpanu poosebil željo ponovno opeharjenih ljudi po vztrajanju v samozavesti in pokončnosti. Velika stiska je rodila mit možatosti, pogumne kritičnosti in tople človečnosti, kot se v življenju večkrat dogaja.

Z osvetlitvijo nekaterih odstavkov, npr. tistega o posredovanju zlonamerno potvorjenih novic, nam je vsem jasno, kako je ta tekst še hudo aktualen.

Mimogrede nas prijetno preseneti še z informacijo o drugi možni razlagi osebnosti kralja Matjaža.

Od obeh predavanj odhajamo zadovoljni, polni novih vtisov in stimulacij za delo. Pogovor se nadaljuje drugi dan pri pouku, snov postaja del naše šolske stvarnosti.

Primerjava z našimi seminarji, seminarji za šolnike, je nujna in sama po sebi umevna. Njihova oblika je standardna. Uvodnemu ali uvodnim predavanjem sledijo navadno predavanja po skupinah. Namenjeni so šolnikom in dijakom višjih srednjih šol, za šolnike so tudi obvezni. Vsako leto so uspešni glede na udeležbo in na kvaliteto predavateljev. Vsem ustreči in vse zadovoljiti seveda ni mogoče, posebno ker skušajo organizatorji oblikovati skupine profesorjev, katerih predmeti so si na kak način v zvezi. V teh specifičnih predavanjih (moje mnenje se tiče literarne skupine) pa traja le preveč let predvsem težnja poučevanja o poučevanju in tudi ugotavljanje, da sta naš položaj in naša šolska stvarnost predavateljem dostikrat nejasni.

Je še slovenski kulturni prostor enoten? Hočemo sploh, da bi bil? Je tako nujno, da moramo prav s teh predavanj odhajati z občutkom, kako nas meja ločuje, pa če je še tako odprta. Še enkrat ponavljam, da ni lahko vsem ustreči, vendar bi bilo le nujno drugače začeti.

Glede na različna tipa in odmevnost obeh seminarjev bi se veljalo le zamisliti nad nadaljnjo obliko vsakoletnega seminarja za šole. Umestno bi ga bilo približati modelu Levstikovih dni (ena tema splošno kulturnega značaja) ali pa ga spremeniti v neke vrste delovni seminar, kjer bi se udeleženci po predavanjih oblikovali v skupine, v katerih bi temo, ki jo je predavatelj razvil tudi predebatirali in o zaključnih poročali na samem seminarju.

Mogoče bi tako tudi s seminarja za šolnike odhajali zadovoljni, kot se nam dogaja te dni in se nam obeta do četrtka, ko bo na vrsti zadnje predavanje. **NADA PERTOT**

LEVSTIKOVI DNEVI V KULTURNEM DOMU

Pomen in delo F. Levstika za razvoj slovenskega teatra

O tem je govoril podpredsednik SAZU Bratko Kreft
Danes sklepno predavanje o Levstikovi kritiki

V okviru «Levstikovih dnevov» v mali dvorani Kulturnega doma, ki jih prireja Narodna in študijska knjižnica iz Trsta, je sinoči predaval o Levstikovem gledališču in dramatiki podpredsednik SAZU iz Ljubljane Bratko Kreft. Vendar preden bi prišli k poročanju o predavanju je najbrž vredno poudariti, da tako masovne udeležbe na nekakšnem študijskem seminarju skorajda nismo še zabeležili. Vse tri dni do sedaj so namreč malo dvorano našega Talijinega doma napolnili poslušalci, med katerimi je veliko šolnikov in študirajoče mladine, predvsem pa takih, ki jih slovenska kultura in Levstik še posebej zanima. S tem je NŠK pri nas nekak nosilec letošnjega proslavljanja ob 150-letnici Levstikovega rojstva, saj ni veliko organizacij, ki bi temu dogodku posvetilo svojo pozornost.

In da se vrnemo k predavanju, naj bi v kritičnem duhu, kakršnega je Levstik vseskozi oznanjal in si tudi prizadeval zanj, zapišimo tole: ugledni slovenski književnik in kulturni delavec Bratko Kreft je na svojstven način posredoval spoznanja o Levstikovih razmišljanjih o teatru pa tudi o pisateljevih praktičnih ponazoritvah in delu za to umetniško smer. Kreft je z izjemno vehemenco in pa tudi patosom, ki je močno učinkoval na občinstvo, prikazal širok razpon slovenskega književnega prizadevanja v drugi polovici prejšnjega stoletja, s tehtnimi odmiki v sedanji slovenski trenutek in s primerjavami v smeri Prešerna in evropske literature sploh.

Skratka, predavatelj se ni omejil samo na golo prikazovanje Junteza ali Tugomera, ki je izrazito Levstikovo delo, ampak je posredoval tudi delo utemeljitelja slovenske proze v Dramatičnem društvu (1868) ter se osredotočil predvsem na primerjavo Levstikovega in Jurčičevega Tugomerja. Pri tem je podrobno analiziral vsebino te tudi politične tragedije, ki je bila napisana v umetni starosloveščini. Na tem mestu ni mogoče zapisati celotnega bogastva Kreftovega predavanja, ob koncu lahko rečemo le to, da je pri poslušalcih naletelo na živ odziv. Ob tem pa je treba tudi poudariti, da se bodo danes s predavanjem dr. Matjaža Kmecla Levstikovi dnevi v priredbi NŠK tudi zaključili. Kmecl bo namreč predaval o Franu Levstiku kot literarnem kritiku in politiku.

Comelli o novih nakazilih za obnovo

V odgovoru na interpelacijo, ki je vložila svetovalska skupina KPI je predsednik dežele Comelli na začetku včerajšnje seje deželnega sveta obrazložil stališče deželnega odbora o novem nakazilu v višini 35 milijard lir za leto 1982, ki ga je ministrski svet namenil Furlaniji Julijski krajini za dopolnitev obnove po potresu. Comelli je pozitivno ocenil vladni ukrep, še posebej zato, ker je obstajala resna nevarnost, da bi vlada začasno postavila ob stran rešitev tega vprašanja v okviru ukrepov za omejitev izdatkov. Ta vsota bo prioritetno namenjena stanovanjskim gradnjam in najnujnejšim javnim delom. Predsednik Comelli je v svojem posegu zavrnil obtožbe KPI o zamudah obnovitvenih del.

Načelnik komunistične skupine Pascolat pa je potrdil, da bi deželna vlada morala biti bolj hitra pri izdajanju ustreznih ukrepov za obnovo prizadetega področja in izjavil pri drže, da bi dežela lahko pospešil postopek za hitrejšo uporabo razpoložljivih finančnih sredstev.

Na današnji seji bo deželni svet razpravljal o načrtu za metanizacijo deželnega teritorija.

Odpadlo predavanje o problemih Indijancev

Komite za solidarnost z bojem ameriških ljudstev in mladinski odbor SKGZ sporočata, da iz tehničnih razlogov odpade današnje predavanje na temo «Indijanci danes».

Katalog razstave «Perujsko zlato» tudi v slovenščini

Razstava z naslovom «Perujsko zlato» na Gradu sv. Justa je bri vsakega dvoma najpomembnejša kulturna prireditev, kar jih je dosslej organizirala tržaška Turistična in letoviščarska ustanova. Gre kot znano za obsežen prikaz serije eksponatov iz dragocenih zbirk zbranih v Muzeju zlata Peruja v Limi, ki si jo je to poletje ogledalo veliko število Tržačanov turistov iz notranjosti Italije in tujine. Šele te dni je turistična ustanova poskrbela za izdajo streznega kataloga tudi v slovenščini in srbohrvaščini. Razen nekaterih obrobnih neskladnosti (platnicah je napis samo v italijanščini, oznake članov častnega koordinacijskega odbora so pri tako samo v italijanščini, glavne oznake predmetov pa so le v srbohrvaščini, itd.) je katalog skrbno sestavljen in za to, kar se s venščine tiče, gre izreči priznanje prevajalkama Lelji Rehar Sanda in Maji Pertot Kokorovec. Kakor rečeno pa je le škoda, da je ko talog v slovenščini in srbohrvaščini izšel šele ob zaključku sezone, se tudi sama razstava, ki je bil k sreči podaljšana za mesec dni naglo izteka.

Ob smrti Stanislava Petarosa reka sekcija VZPI - ANPI Boršt Zabrežec iskreno sožalje svojcem.

Ob 3. obletnici smrti naše drage

Emilije Zobec vd. Kurt

se je spominjajo svojci.

Boljunec, 1. oktobra 1981

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

OLIVE ŠTOKE roj. TREBŠE

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, g. župniku s Kontovela ter vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami.

Žalujoči svojci

Trst, 1. oktobra 1981
(Pogrebno podjetje Zimolo)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

ABONMA ZA SEZONO 1981-82

Nadaljuje se vpisovanje abonentov vsak dan (razen nedelje) od 10. do 12. in od 18. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, telefon 734-265 ali 734-269.

SPDT prireja danes, 1. oktobra s pričetkom ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma (Ul. Petronio 4)

predavanje
inž. Aleša Kunaverja

vodje odprave, o osmi jugoslovanski alpinistični odpravi na Himalajo z naslovom

«LHOTSE 81»

Predavanje bo opremljeno z barvnimi diapozitivi

Gledališča

V soboto ob 18. uri drugi koncert rkestra gledališča Verdi. Vodil ga o mladi Paolo Olmi, na klavir a ga bo spremljal Alessandro De uca. Na sporedu skladbe Mozarta, Mendelssohna in Čajkovskega. Z dašnjim dnem predprodaja vstopnic o ljudskih cenah pri blagajni gledališča (tel. 631948).

Kino

riston Danes zaprto.
itz 17.00 «Excalibur»
den 17.30 «La pelle». Režija Eliana Cavani. M. Mastroianni, Ken Marshal, C. Cardinale. Prepovedan mladini pod 14. letom.
rattacielo 16.30 «Storie di ordinaria follia». O. Muti, B. Gazzara. Prepovedan mladini pod 18. letom.
enice 17.00 «Le facce della morte». Prepovedan mladini pod 18. letom.
ristallo 16.00 «Sfinge». L. A. Down, F. Langella.
urora 16.30 «Per qualche dollaro in più».
apitol 16.30 «I falchi della notte». S. Stallone.
oderno 16.00 — 22.00 «Il vigilato speciale». Dustin Hoffman. Prepovedan mladini pod 14. letom.
ignon 16.00 «Bruce Lee il re del kung-fu».
lodrammatico 15.00 «Le ragazze super p . . . ». Prepovedan mladini pod 18. letom.
azionale 16.00 «Orgasmo proibito». Prepovedan mladini pod 18. letom.
ittorio Veneto 16.00 «Il cavaliere elettrico». Robert Redford, Jane Fonda.
adio 16.00 «Porno amante notturno» Prepovedan mladini pod 18. letom.
amiere 16.30 «Le quattro porno amiche». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Razna obvestila

KD Vesna prireja v nedeljo, 4.10 11. uri v domu A. Sirk v Križu prtje razstave slik Viktorja Sulčič rojaka, ki je živel in se uveljavil Argentini. Uvodna beseda prof. lko Rener, sodelovala pa bosta n SSG Livio Bogatec ter kitarist or Starc.

Pri Goethe inštitutu v Ul. Carducci 15 se nadaljuje vpisovanje v tečaje nemškega jezika do jutri, 2. tobra od 17.00 do 19.30.

Šolske vesti

Mladinski pevski zbor Glasbene tice bo imel skupno pevsko vajo nes, ob 17. uri na šoli Glasbene tice in ne v Kulturnem domu.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 1. oktobra
SEVER

ice vzide ob 6.03 in zatone ob 46 — Dolžina dneva 11.43 — Lu vzide ob 8.02 in zatone ob 19.13.

Jutri, PETEK, 2. oktobra
MIRNA

me včeraj: Najvišja temperatura 18,2 stopinje, najnižja 14,9, ob uri 15 stopinj, zračni tlak 1014,8 rahlo narašča, brezvetrje, vlaga odstotna, padlo je 1,8 mm dežja, bo oblačno, morje skoraj mirno, peratura morja 21 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

ODILI SO SE: Selimè Sadi, Michele Scorrano, Martina lj, Nicoletta Norrito, Tina Sos Peter Primosi.

MRLI SO: 74-letna Caterina Flo por. Lampe, 82-letni Renato re, 70-letna Oliva Trebše por., 71-letni Italo Mattiussi, 65- Enzo De Paoli, 87-letni Rodol Vecchiet, 72-letni Pietro Volpato, etni Eustachio Baldan.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Roma 15, Ul. Ginnastica 44, F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50.
(8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
l. Oriani 2 in Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
l. Oriani 2 in Trg Venezia 2.

LEKARNE V OKOLICI
oljunec: tel. 228 124; Bazovica: 226 165; Opčine: tel. 211 001; sek: tel. 225 141; Božje polje nik: tel. 225 596; Nabrežina: tel. 121; Sesljan: tel. 209 197; Žavlje: 213 137; Milje: tel. 271 124.

RAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
očna služba od 21. do 8. ure 732 627, predpraznična od 14. do ure in praznična od 8. do 20. , tel. 68-441.

Prosveta

SKD Tabor vaje folklore se pričnejo v soboto, 3. oktobra, ob 16. uri. Prijave za vpis vsak dan na tel. št. 211161.

KD Rdeča zvezda vabi na predstavitev abonmajskega repertoarja za letošnjo sezono Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta. Na srečanju, ki bo v petek, 2. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu, bodo sodelovali člani SSG iz Trsta.

KD Rdeča zvezda vabi vsa dekleta in fante, ki bi jih zanimalo plesati v naši mladinski folklorni skupini, da pridejo na sestanek, v soboto, 3. t.m., ob 18. uri v društveni prostor v Saležu.

Izleti

Združenje Union - Podlonjer priredi 4. oktobra enodnevni izlet v Hrastovlje z ogledom fresk, nato skozi komaj dokončan predor pod Učko do Moščeničke Drage. Odhod bo ob 7. uri izpred sedeža dežele (Oberdankov trg). Vpisovanje jutri, od 17. do 19. ure. Tel. (040) 64459 ali (040) 732858.

Tržaška federacija KPI prireja od 3. do 8. novembra 1981 letalski izlet v Sovjetsko zvezo. Vse informacije dobite v večernih urah na tel štev. 220213. Izlet sovpada s proslavo oktobrske revolucije. Cena izleta je približno 500.000 lir. Vpisovanje do 4. oktobra.

PD Slovenec priredi 11. oktobra enodnevni društveni izlet v Ljubljano, Kumrovec in Donje Stubice. Vpisovanje v društvenih prostorih vsak večer od 20. do 21. ure.

Zveza borcev Boljunec obvešča, da bo odhod izleta v Litijo 4. oktobra 1981 ob 7. uri iz «Gorice» v Boljuncu.

Čestitke

DEBORAH COLJA slavi danes 8. rojstni dan. Da bi bila srečna in vesela so želje mame, tatka, sestre ter vseh, ki jo imajo radi.

Danes praznuje rojstni dan BRUNA CIOCCHI iz Trebč. Vsega kar si najbolj želi, ji voščijo mož Mario, hči Vilma, Manuela in sin Stellio ter prijatelja Dario in Valter.

Nona VALERIJA iz Boljunca praznuje danes rojstni dan. Še na mnoga zdrava leta ji kličeta Breda in Mojca ter vsi, ki jo imajo radi.

Danes praznuje 50. rojstni dan ANČKO SIMEONOV iz Križa. Vse najboljše za njegov osebni praznik mu želijo svak Rado z družino in drugo sorodstvo.

Danes praznuje 8. rojstni dan DEBORAH COLJA iz Samatorce. Vso srečo ji želijo nona Ana, nono Franjo in stric Stojan.

Danes praznuje v Bazovici št. 214 svoj 83. rojstni dan naša draga mama in nona

FRANČIŠKA GRGIČ

Še na mnoga leta ji kličeta sinova Benedikt in Franc z družinama.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-446

30. 9. 1981

Ameriški dolar	1172.—
Kanadski dolar	970.—
Švicarski frank	592.—
Danska krona	158.—
Norveška krona	196.—
Švedska krona	207.—
Holandski florint	453.—
Francoski frank	208.—
Belgijski frank	29,75
Funt šterling	2110.—
Irski šterling	1.800.—
Nemška marka	505.—
Avstrijski šiling	71,80
Portugalski escudo	15.—
Pezeta	11,50
Jen	4,50
Avstralski dolar	1.250.—
Drahma	15.—
Debeli dinar	26,25
Srednji dinar	25,25
Mali dinar	25.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

Sindikati za razvoj kolektivnih prevozov

Te dni je bila v Rimu «Evropska konferenca o prevozih», ki jo je sklical Sindikalni odbor za promet, ki deluje v sklopu EGS, v sodelovanju z organizacijo International Transport Federation. Na konferenci, katere se je udeležilo 150 delegatov, predstavnikov 60 področnih sindikalnih organizacij iz 19 evropskih dežel, je sindikalne kroge iz Furlanije - Julijske krajine zastopal deželni tajnik FILT-CGIL R. Del Savio.

Na konferenci so še enkrat poudarili, da je bil razvoj prevozov v Evropi v zadnjih desetletjih usmerjen predvsem v to, da olajšuje naraščanje industrijske proizvodnje, pri čemer so bile povsem zanemarjene potrebe prebivalstva. Ta razvoj je nujno povzročil vrsto neskladij, ki jih bo treba v prihodnje, zlasti zaradi naraščajoče energetske krize, zasukati v smislu, da bodo po novem imeli prednost kolektivni prevozi, varčevanje z energijo in zaščita naravnega okolja. V tem okviru — je na konferenci naglasil Del Savio — bo treba preusmeriti razvoj prevozov tudi v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Študij na univerzi čedalje dražji

Z objavo v uradnem listu je stopil v veljavo zakonski odlok o omejevanju javnih izdatkov, ki določa med drugim nove takse za vpis na na univerzo. Ker gre za obnovitev zapadalnega odloka, ne prinaša novi zakonski ukrep bistvenih novosti, razen ukinitve posebnega «superdavka» za študente z osebnimi dohodki preko 10 milijonov ali družinskimi dohodki preko 18 milijonov. Druga novost pa je v napovedi povišanj davkov, ki bodo stopili v veljavo prihodnje akademsko leto. Poviški se sučejo v glavnem okoli 20 odstotkov.

— —

Danes se v Gradežu prične tridnevni kongres, na katerem bodo razpravljali o normah, ki urejajo ljudske gradnje. Jutri se bodo med drugim sestali predstavniki vseh italijanskih dežel in funkcionarji ministrstva za dela in razpravljali, kako naj bi koordinirali posamezne posege na področju gradbeništva.

Mali oglasi

telefon (040) 794672

BAMBIČEVA olja iz leta 1949 «Na juriš», «Vojna vdova», «Brezposelni» s poudarjenimi sencami predmetov izven vidnega polja slike, naj proti nagradi koprski lastniki slik prefotografirajo za njih avtorja. Bambič, Ul. delle Docce 12, 34128 Trst - telefon 040 / 572734.

18-LETNI fant z vozniškim dovoljenjem dobi zaposlitev kot mizarski vajenec. Telefon 040/54390.

IŠČEM gospodinjsko pomočnico za poldnevno zaposlitev vsak dan. Telefon 040 - 755262.

15-LETNI fant išče zaposlitev kot vajenec v elektrikarski, instalaterski ali avtomehanični stroki. Telefon 040/229392.

PRODAJAM vpeljano ribarnico v okolici Trsta. Informacije v uradnih urah na tel. št. 040/62-928.

CVETLIČARNA sprejme v službo vajenko/ca. Telefon 040 - 795052.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu ima na razpolago v skladišču III. Trasversale Est (Industrijska cona) - tel: 817-325, prvovrstno črno in belo grozdje za vino.

PRODAM avto ford 1200 ghia - 1600 HP, letnik 1974, prevoženih 80 tisoč km v odličnem stanju. Naslov na oglasnem oddelku Primorskega dnevnika.

PRODAM novo stanovanje veliko 70 kv. m z vrtom - 150 kv. m pri Domju. tel. 040/228390

PRODAM delno neuporabljiv lesen «borjar» z ograjo in zložljivimi deli (velik približno 90 kv. m). Telefonirati v večernih urah na št. 040/220554.

ZAPOSLITEV v trgovini z nadomestnimi deli za kmetijske stroje nudimo prodajalcu z nekajletno prakso na tem področju. Plača po dogovoru in soudeležba pri dobičku. Interesenti naj pokličejo na štev. 0481/84-758 v delovnem času ali na 0481/85-728 v večernih urah.

PRODAM fiat 127 letnik 1971 v dobrem stanju in čoln znamke molinari 410 s prikolico in motorjem evinrude 25 HP. Tel. 040/826759 ob delovnem času.

KVALIFICIRANA tehnična risarka za gradbeno in opremljevalsko stroko — z administrativno izobrazbo išče primerno zaposlitev. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6. pod šifro «Zaposlitev».

V GORICI ali okolici iščem hišo ali zazidljivo zemljišče. Telefonirati po 20. uri na štev. (0481) 390-788.

ŠZ BOR išče podjetno osebo, ki bi prevzela društveni bar na stadionu «1. maj». Delovni čas od 15. do 21 ure. Ponudbe na oglasni oddelek Primorskega dnevnika pod «DRUŠTVENI BAR».

La scarpoteca
ČEVLJI ZA VSAK OKUS
LA SCARPOTECA
TRST - Ul. Battisti 23
Tel. 723206
GORICA
Ul. Arcivescovado 8
Tel. 32089

GROZDJE ZA VINO
SUPERORTOFRUTTICOLO — Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 81-03-21
SAMO IZBRANO GROZDJE: BELO — ČRNO — MUŠKAT

NEDAVNO TEGA JE BILA KOT USTANOVA ŽE ODPISANA

Pokrajine iščejo svoj prostor v odnosu do dežele in občin

Štiri pokrajine naše dežele opredelile svojo vlogo
Prednostni predlogi Goriške za deželni razvojni načrt

Pred leti se je zdelo, kot da je usoda pokrajin v Italiji zapečatena: ukinili naj bi jih. Domala vse politične sile so si bile, naglas ali potihem, edine v oceni, da je tej ustanovi odklenkalo. Delno zaradi pristojnosti, ki so jih prevzele dežele, delno zaradi prepričanja, da pokrajine niso homogena področja in jih je potrebno razkosati na skupnosti (konzorcije) občin, ki imajo skupne značilnosti in potrebe.

Kdo ve zaradi kakšnih razlogov so te ustanove v naši pokrajini (prav gotovo pa se podobno godi tudi z drugimi pokrajinami) v zadnjem času same postale protagonist v javnem dogajanju. Na vsem lepem so našle svoje mesto v prostoru med deželo in občinami. Kot nekakšen povezovalni člen s specifičnimi nalogami, ki jih nimajo niti ne morejo opravljati ne dežela in niti občine ne. Morda je prav v tem, da so poiskale prostor, ki še ni zaseden, iskati odgovor za njihov sedanji polet. Toda poglejmo, kaj se z njimi dogaja.

Prejšnji mesec je goriški pokrajinski predsednik Cumpeta predlagal svojim kolegom v Trstu, Vidmu in Pordenonu sklicanje skupnega sestanka, na katerem naj bi opredelili položaj pokrajine v odnosu do večjih in manjših upravnih in teritorialnih enot. Ta sestanek so štirje pokrajinski predsedniki že imeli, se pogovorili in predlagali rešitve, ki jih bodo sporočili deželnemu odborniku Coloniju

Vzporedno s tem poteka deželna akcija, v kateri se spet pojavljajo pokrajinske uprave. Dežela se namreč pri izdelavi triletnega deželnega razvojnega načrta za razdobje 1982-1985 opira na pokrajine, ki postajajo v odnosu do občin nekakšen filter, kjer se zbirajo sektorski in lokalni predlogi. S tem v zvezi sta se deželni predsednik Comelli in deželni odbornik Coloni sestala s pokrajinskim predsednikom in pristojnimi odborniki.

Tako se počasi vendarle oblikuje fiziognomija svoj čas odpisane ustanove.

Sedaj pa poglejmo pobliže, kakšne pristojnosti si hočejo izbojevati pokrajine na podlagi aktivnih pooblastil in kakšni so, denimo, konkretni predlogi goriške pokrajine za sestavo triletnega deželnega razvojnega načrta. Poskušajmo jih osvetliti po vrsti.

Štirje predsedniki so v svojem paketu najprej predlagali, naj se pokrajinam prisodi pravica prostorskega načrtovanja. To pomeni ustanovitev dveh novih pokrajinskih odborništev in koordinacijskega urada, ki bo neposredno povezan z deželnim odborništvom za javne ustanove.

Med pooblastili, ki naj jih prisodijo pokrajinam, omenjajo kulturo (tu bo potrebno določiti področje, ki ga bo pokrajina neposredno upravljala), prevoze in varstvo narave. Občinske uprave so namreč večkrat opozorile na svojo nemoč pri preprečevanju onesnaževanja okolja.

V paketu predlogov se omenjata še dve področji. Pokrajina naj bi prevzela kmetijstvo, kjer bi skrbela za zemljiško reformo in za povezovanje med posameznimi konzorciji. Drugo takšno področje je zdravstvo, odnosno en njegov del. Z ustanovitvijo krajevne zdravstvene enote bodo nastale vrzeli predvsem pri socialni pomoči ostarelim in motenim občanom. Dežela bi morala to vrzel odstraniti z aktivnim pooblastilom pokrajinam.

Sedaj pa osvetlimo še prednostne predloge goriške pokrajine pri sestavi triletnega deželnega razvojnega načrta.

Kakor izhaja iz zajetnega poročila, ki ga je pokrajina izročila deželi, je visoko postavljena revitalizacija zgodovinskih mestnih jeder in stanovanjskega fonda na splošno. Kar zadeva prometne povezave, navajajo okrepitev tržiškega pristanišča, njegovo povezavo z goriškim mednarodnim mejnim prehodom Štandrež in železniško povezavo med industrijsko cono v Lisertu in Tržičem. Ustaviti je potrebno kopanje gline na Prevalu in regulirati potoke Biršo, Idrijco in Vipavo. Prva dva potoka so na oni strani meje, v Goriških brdih, že regulirali. Pri nas pa tega še niso storili in zato je leta 1979 in 1980 prišlo do poplav v Koprivnem in v drugih občinah, ki ležijo ob teh potokih.

Posebno vprašanje se nanaša na ustrezne prostore za slovenske srednje šole v Gorici. Predlagajo nadalje podporo obrtništvu, izbiro in opremo lokacije med Gorico in Gradiščem za terciarne dejavnosti, podporo namakalnim konzorcijem na območju Krmina in Gradišča. Kar zadeva turistični razvoj v Posočju, so navedli okrepitev navtičnega turizma in še zlasti izgradnjo marine pri Štarancanu.

Seveda niso pozabili (kako bi!) opozoriti deželo na težavno proizvodno in zaposlitveno stanje na Goriškem, kar je, skupno s Trstom, eden izmed najbolj pekočih vprašanj, s katerimi se bo morala soočati dežela.

Proslavljanje «okroglih» življenjskih jubilejev je postalo že nekakšen običaj, ki ga je treba spoštovati. Toliko bolj, če je treba proslaviti «srečanje z Abrahamom». Ob koncu prejšnjega tedna so tak praznik pripravili 50-letniki iz sovodenjske občine. Zbrali so se v soboto zjutraj, prisostvovali verskemu obredu ter položili venec pred spomenikom v Sovodnjah, nato pa so se odpeljali na skupno kosilo v Brda. Skupno praznovanje pomembnega življenjskega jubileja so sklenili z večerjo in družabnostjo v gostilni v Petovljah. **(Na sliki: polaganje venca pred spomenikom v Sovodnjah).**

ODREDBA OBČINSKE UPRAVE

Nočna trgovina z gobami možna samo pri Rdeči hiši

Jeseni je na tržnici z gobami večji promet kot z zelenjavo

V majhnem obsegu se te dni bije v Gorici gobja vojna. V njej so udeleženi občinska uprava, kupci iz Trevisa in jugoslovanski gobarji. Jeseni je namreč največ gob in goriški trg je z njim zvrhano založen. Ta trgovina ima različne plati: legalno in takšno, ki je nekje na robu zakona in jo tolerirajo. Prav gotovo v septembru, oktobru in delno tudi v novembru ta posel na tržnici obrne več denarja kot pa, denimo, prodaja zelenjave. Jurčki se prodajajo tudi po 20 tisoč kilogram, štorovke, ki jih je največ, pa po 5 tisoč lir. Razumljivo je, da je to dejavnost potrebno nekoliko urediti, še zlasti zato, ker . . .

Problem se je odprl takrat, ko so se nekateri občani pritožili na županstvo, da ponoči v Ul. Boccaccio ni miru. Ta del mesta je namreč zasičen s tržnicami na drobno in na debelo, vsak drugi četrtek imajo sejem, v tem času pa ponoči še trgovino z gobami. Ta teden je občina prodajo gob v Ul. Boccaccio prepovedala in odredila za kršilce plačilo globe v višini 5.000 lir. Hkrati jih je napotila k Rdeči hiši, mejnemu prehodu, kjer se že od nekdaj sklepa večji del kupčij. Tam v bližini ni hiš in barantanje ne moti nočnega miru.

Občinska uprava pa razmišlja, kako bi pristavila svoj lonček in od vsakega prodanega kilograma gob iztržila nekaj denarja.

Od poslov, ki jih sklepajo jugoslovanski gobarji s trgovci iz Trevisa, nima nobenega zaslužka. Če bi trgovanje prenesli na kakšen trg, recimo na trg na debelo, bi lahko pokasirala nekaj denarja. Trgovina z gobami na tržnici je tako urejena, da po pregledu gob vsak gobar za vsak kilogram odšteje občini po 100 lir.

Ti posli odpirajo še druga vprašanja. Nekdo se je vprašal, če je prinašanje tako velikih količin blaga v skladu z videmskim sporazumom. Spet drugi pa sodi, da bi gobarske trgovine ne smeli gledati skozi takšna očala, ampak upoštevati, da tako prislužen denar gobarji trošijo v goriških trgovinah in je torej v končni fazi ta dejavnost koristna goriškemu gospodarstvu. So še tretji, ki trdijo, da jugoslovanske oblasti ne dovoljujejo italijanskim državljanom, da bi nabirali gobe. Očitno je, da je, kot v naši deželi z letošnjim zakonom nabiranje gob prepovedano, odnosno dovoljeno samo za manjše količine, tudi pri sosedih ta dejavnost zakonsko uravnavana.

Sicer pa je potrebno priznati, da je življenje ob meji tako pestro in zapleteno, da ga zares ni mogoče postaviti v toge okvire.

V NOVI GORICI

Srečanje deportirancev v Auschwitzu

Nekdanji deportiranci v nemškem koncentracijskem taborišču Auschwitz se bodo 10. in 11. oktobra zbrali v Park hotelu v Novi Gorici. Srečanje prireja novogoriška borčevska organizacija in je nanj povabila tudi italijanske državljane, ki so bili zaprti v tem lagerju. Udeležbo na srečanju, ki bo vsebovalo kulturno prireditev in zabavo, je potrebno prijaviti na Zvezo združenj borcev v NOB v Novi Gorici.

Nadaljuje se spor v tržiški bolnišnici

V tržiški bolnišnici se nadaljuje sindikalni spor med uslužbenci, ki delajo v pralnici in upravo zdravstvene ustanove, glede zahteve po izboljšanju delovnih pogojev in priznanja višje kvalifikacije. Tudi včeraj so se uslužbenci štiri ure vzdržali od dela. Zbrali so se tudi na skupščini in odločili, na nadaljujejo s protestno akcijo.

Vesti iz bolnišnice

V prometni nesreči na Korzu Italija se je včeraj popoldne lažje ponesrečila 9-letna Stefania Della Rita iz Gorice, Korzo Italija 263. V splošni bolnišnici so ji zdravniki ugotovili pretres možganov in odrgnine po rokah in nogah, zaradi česar se bo morala zdraviti 10 dni.

DANES PRENEHAJO DELOVATI ZDRAVSTVENI KONZORCIJI

Odprta vprašanja pri prevzemu zdravstvene oskrbe s strani KZE

Goriška zdravstvena enota bo skrbela za večino storitev, ki sta jih doslej upravljala dva konzorcija - Kako bo s socialno oskrbo na domu?

Z današnjim dnem je goriški zdravstveni konzorcij prenehal upravljati celo vrsto zdravstvenih storitev, za katere bo odslej pretežno odgovorna krajevna zdravstvena enota, deloma pa bodo za te storitve pristojne posamezne občinske uprave. Zakon o zdravstveni reformi namreč predvideva, da se s prvim oktobrom letos razpustijo zdravstveni konzorciji, njihovo mesto pa prevzamejo zdravstvene enote. Krajevna zdravstvena enota, ki obsega celotno goriško pokrajino bi tako morala opravljati večino funkcij, ki sta jih doslej imela dva konzorcija.

Pri tem pa se postavlja precej vprašanj, predvsem zaradi počasnosti in zastojev pri uresničevanju zdravstvene reforme, ki bi utegnila resno ogroziti redno delovanje raznih zdravstvenih služb. Nerešenih vprašanj je še precej, med temi pa je prvenstvene važnosti problem zdravstvene oskrbe na domu, tako zaradi socialne razsežnosti vprašanja, kot zaradi posledic, ki bi jih imelo še dolgo zavlačevanje z njegovo rešitvijo.

Medtem ko je namreč z današnjim dnem KZE prevzela večino zdravstvenih storitev, za katere je doslej skrbel zdravstveni konzorcij, ni še jasno, kako bo z oskrbo na domu, ki naj bi zaradi prevladujočega socialnega aspekta nad zdravstvenim ne sodila med pristojnosti zdravstvene enote. Kot kaže, naj bi to službo prevzele posamezne občine, ni pa še jasno če naj bi bila ta rešitev stalna ali pa samo začasna, s kasnejšim prehodom pod pristojnost zdravstvene enote.

Goriški zdravstveni konzorcij je doslej nudil zdravstveno in socialno pomoč 320 osebam v petnajstih občinah goriške pokrajine, pri tej pomembni službi pa je bilo zaposlenih 25 oseb. Občine, ki bi morale odslej skrbeti za oskrbo na domu, pa nimajo za to dovolj osebja, niti ne morejo sprejeti v službo novih operaterjev. Zaradi tega obstaja konkretna nevarnost, da bo zdravstvena oskrba na domu, ki predstavlja eno od pomembnejših pridobitev na zdravstveno-socialnem področju v zadnjih letih, zamrla, prav v trenutku, ko se veča število prošenj za to obliko pomoči s strani socialno najbolj ogroženih plasti prebivalstva.

V zvezi s prehodom pristojnosti za zdravstvene storitve h krajevni zdravstveni enoti naj omenimo še sestanek med predstavniki pokrajinske sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL in odgovornimi za medicino dela pri goriškem in tržiškem zdravstvenem konzorciju. S prehodom sedaj razdrobljenih funkcij pod enotno službo za medicino dela v sklopu zdravstvene enote, pravijo sindikati, naj bi znotraj te formalno enotne službe sestavili dve delovni skupini, kar bi omogočalo večjo funkcionalnost službe in učinkovitejše posege glede na to, da sestoji goriška pokrajina iz dveh ločenih homogenih socio-gospodarskih področij.

PRVI BO V NEDELJO, 18. OKTOBRA

NEDELJSKI KONCERTI V DEŽELNEM AVDITORIJU

Ciklus 10 koncertov prireja kulturno združenje Rodolfo Lipizer v sodelovanju z občinsko upravo

Po lanski koncertni sezoni, ki je pokazala umestnost takšne pobude, bo kulturno združenje Rodolfo Lipizer, v sodelovanju z občinsko upravo, hranilnico in RAI, priredilo v letošnji zimski sezoni deset koncertov. Na takšen način se tudi Gorica, po vzgledu Spoleta, Padove, Trsta, Milana in drugih mest, lotila organizacije glasbenih prireditev, za katere je občinstvo pokazalo veliko zanimanje. Prireditve bodo od 18. oktobra dalje vsako drugo nedeljo ob 11. uri v deželnem avditoriju.

Uvodni koncert v glasbeno sezono bosta imela Walter Ramas iz naše dežele, ki je dalj časa živel v Nemčiji. Od tam je tudi svetovno znani pianist Klaus Pawassar. Ob tej priložnosti bo občinska uprava priredila v razstavnem prostoru avditorija razstavo slikarke Carole Olemburg, Ramasove žene.

Na prireditvah bo mogoče poslušati skladbe na najrazličnejših inštrumentih. Kot novost pa bo koncert za fagot solo. Na drugem koncertu bosta nastopila violinist Rok Klopčič in pianistka Nada Oman. Pred vsakim koncertom bosta skladbe izmenično tolmačila dr. Antonio De Nicolo in prof. Giliola Maturo.

Nočna služba lekarn samo za nujne primere

Od danes dalje se bomo nočne službe lekarn lahko posluževali samo za nakup neobhodno potrebnih zdravil, za katera bo treba predstaviti zdravniški recept. Tako namreč predvideva 8. člen deželnega zakona štev. 305, ki ureja nočno službo lekarn. Doslej so se namreč lekarnarji večkrat pritoževali zaradi izkoriščanja nočnega dežurstva lekarn za nakup ne prav nujno potrebnih zdravil.

Čestitke

Delovni sosedje čestitajo kolegom Agoresta in mamici Ladi ob srečnem dogodku v kolektivu.

Razna obvestila

Planinsko društvo obvešča, da se bodo jutri, 2. oktobra, pričele vaje rekreativne telovadbe v Kulturnem in športnem središču v Ul. Brass. Na prvem sestanku jutri zvečer, se bodo domenili o poteku vaj, govor pa bo tudi o smučarskem teku ter možnosti za pripravo tečaja v tej disciplini.

Društvo slovenskih lovcev «Doberdob» vabi drevi ob 20. uri na predavanje o gozdni stekleni. Predaval bo živinozdravnik dr. Lestan iz Nove Gorice. Predavanje bo v sejni dvorani občinskega sveta v Doberdobu.

Prosvetno društvo «Oton Župančič» vabi na tekmovanje v briškoli, ki bo v soboto, 3. t.m., ob 20.30 v Domu Andreja Budala v Štandrežu. Vpisovanje se bo pričelo eno uro prej.

Izleti

Slovensko planinsko društvo obvešča udeležence izleta v nedeljo, 4. oktobra, da bo avtobus vozil po sledečem redu: Gorica (Travnik) ob 5.30, Pevma 5.35, Štandrež 5.40 in Sovodnje 5.45. Avtobus bo ustavljal na običajnih postajališčih. Priporoča se točnost.

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici, danes, J. C. Grumberg «Modni salon». Predstavi ob 11. do 17. uri v veliki dvorani Kulturnega doma. Predstavi sta namenjeni gojencem EGŠ.

Kino

Gorica

VERDI 17.30 — 22.00 «Ludwig, 2. del». Barvni film. L. Viscontija. H. Berger in R. Schneider.
CORSO 17.00—22.00 «Virus». M. Evelin in R. Noel. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.00—22.00 «La grande bocca di Odette». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Asso». A. Celentano.
PRINCIPE 18.00—22.00 «Lulù».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 — 20.00 «Hooper superkaskader». Ameriški film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Erogena cona». Jugoslovanski film.
DESKLE 19.30 «Ona to boljše dela». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni & Bassi, Raštel 52, tel. 83-349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Rismondo, Ul. Toti, tel. 72-701.

bolj ljubite svoj dom, bolj smo Vam potrebni
ZAVESE
PREPROGE
PREŠITE ODEJE
PREGRINJALA
MOQUETTES
HABITAT opremi Vaš dom
V.le Verdi 40/42 (vogal Ul. Roma) - TRŽIČ - Tel. 40148

SLOVENIJALES

LESNA IN POHIŠTVENA INDUSTRIJA IDRIJA

N. SOL. O.

SPODNJA IDRIJA
JUGOSLAVIJA
TELEFON: (065) 76-010

Proizvaja:
SPALNICE
IN SESTAVLJIVO POHIŠTVO
MASIVNE REGALE IN MIZE
ŽAGAN LES IN EMBALAŽO

Ob prazniku občine Idrija čestitajo

trnovSKI maraton
ORGANIZACIJSKI KOMITE
p.p. 24, 65280 IDRIJA
telefon: (065) 71-090

LEP POZDRAV VSEM ZAMEJSKIM PRIJATELJEM
TEKA IN HOJE NA SMUČEH

RAZVOJNO PROJEKTIVNI CENTER IDRIJA

TOZD Atelje za projektiranje
TOZD Elektronski računalniški center

POSLOVNI PREDMET:

— prostorsko in urbanistično planiranje in projektiranje
— projektiranje gradbenih objektov
— inženiring
— raziskovalne in razvojne storitve v gospodarskih dejavnostih
— ekonomske, organizacijske in tehnološke storitve
— avtomatska obdelava podatkov

KOLEKTOR p. o.

kolektor, p.o., idrija, jugoslavija
65280 idrija p.p. 27
vojkova 10

železniška postaja logatec
telefon 065 71-104 (71-411)
telegram kolektor idrija
telex 34336 yu tki
tekoči račun 52020-601-11069

Eta CERKNO - Jugoslavija

TOVARNA ELEKTROTERMIČNIH APARATOV
n. sol. o.

TEL. 75030 — TELEGRAM ETA CERKNO — TELEX: 34319
TEKOČI RAČUN: NB-SDK EKSP. IDRIJA 52020-601-11053
ŽEL. POSTAJA ŠKOFJA LOKA

Organizacijo združenega dela «ETA» sestavljajo:

- TOVARNA LITIN **«LIVARNA»** n. sub. o. CERKNO;
- TOVARNA ELEKTRIČNIH GRELNIH PLOŠČ **«PLOŠČA»** n. sub. o. CERKNO;
- TOVARNA CEVNIH GRELCEV **«GRELEC»** n. sub. o. CERKNO;
- TOVARNA TERMOREGULATORJEV **«TERMOREGULATOR»** n. sub. o. CERKNO;
- IZDELAVA ORODIJ IN VZDRŽEVANJE **«ORODJARNA»** n. sub. o. CERKNO;
- PREHRANA IN DOMOVI **«DOM»** n. sub. o. CERKNO

Mercator

sestavljena organizacija združenega dela za dejavnost kmetijstva, industrije, trgovine, gostinstva in storitve, n. sub. o., Ljubljana

mercator

rudar / idrija

trgovina na debelo in drobno ter gostinstvo, 65280 Idrija, St. Rozmana 1, p.o.
telefon: h. c. 71-028, 71-486, računovodja 71-026,
telegram: Mercator, TOZD Idrija,
p.p. 37 — 65280 Idrija

V SKLOPU DELOVNE ORGANIZACIJE SO:
TOZD UNIVERZAL IDRIJA, LJUBLJANSKA 5 TRGOVINA NA DROBNO
TOZD PRESKRBA IDRIJA, MOKRAŠKA VAS (SP. IDRIJA) TRGOVINA NA DEBELO
TOZD JAVORNIK IDRIJA, STANETA ROZMANA 35 GOSTINSTVO

OB PRAZNIKU OBČINE
IDRIJA ČESTITAMO VSEM OBČANOM
IN DELOVNIM ORGANIZACIJAM

Iskra Idrija

OB DESETLETNICI USPEŠNEGA DELA IN RAZVOJA

Hiter razvoj in obetavna usmeritev tovarne «ISKRA-IDRIJA»

Že sedaj veliko izvažajo - Z novimi proizvodnimi prostori pa bodo še močneje povečali izvoz - Uspešno sodelovanje z dansko firmo DANFOSS, GORENJEM in ISKRO - ISKRA Idrija je eden izmed nosilcev gospodarskega razvoja idrijske občine - že 430 zaposlenih

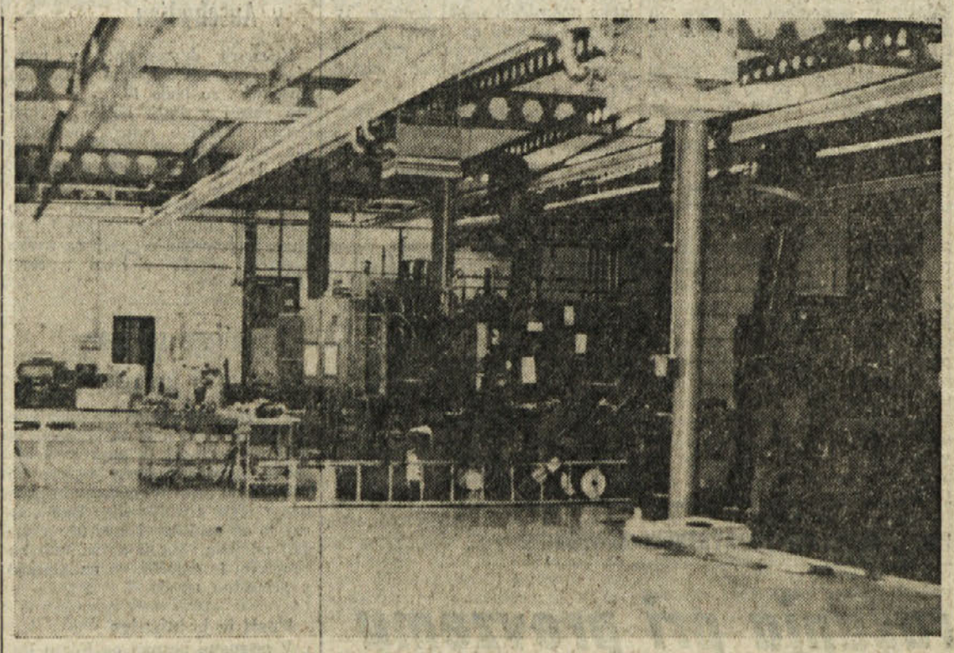

Novi proizvodni prostori tovarne Iskra

IDRIJA — Pred komaj desetimi leti so ustanovili tovarno elektromotorjev ISKRA, ki se je do danes razvila iz proizvodnega obrata v enega pomembnejših izvoznikov sestavljene organizacije združenega dela ISKRA in seveda gospodarstva idrijske občine.

Novoustanovljeni proizvodni obrat je avgusta 1971. leta začel proizvajati elektromotorje v starih prostorih na «Uti» v Idriji po sporazumu med rudnikom živega srebra iz Idrije in tovarno ISKRA iz Železnikov. Rudnik živega srebra Idrija je preskrbel proizvodne prostore in denarna sredstva, tovarna ISKRA iz Železnikov pa proizvodni program z ustrezno tehnologijo.

Osnovni namen, zaradi katerega so ustanovili proizvodni obrat ISKRA v Idriji, je bil preskrbeti delo za veliko število nezaposlenih žena, katerim takratna industrija v idrijski občini ni mogla nuditi zaposlitve.

Iz takratnega skromnega proizvodnega obrata se je razvila sodobna tovarna, ki daje kruh ne le svojim delavcem, temveč odpira perspektive tudi bodočim generacijam. Proizvodni obrat je imel le 70 zaposlenih, danes pa šteje delovni kolektiv ISKRA Idrija že nad 430 delavcev.

V desetih letih delovanja se je celotni prihodek povečal kar za trinajstkrat od 43 milijonov dinarjev leta 1972 na 550 milijonov dinarjev, kolikor načrtujejo v letošnjem letu. Čista akumulacija se je povečala 24-kratno.

Na tujem tržišču se je ISKRA Idrija pojavila že po treh letih svojega obstoja. Leta 1974 so izvozili za 859 tisoč dolarjev, letos pa bodo izvozili že za 5 milijonov dolarjev in to v celoti na konvertibilno tržišče, od tega na zahod 95 odstotkov, a v dežele v razvoju pa 5 odstotkov.

V desetih letih so kar za 14-krat povečali tudi tehnično opremljenost z delovnimi pripravami. Uspešen in hiter razvoj pa je narekoval, da so se leta 1978 odločili za proizvodnjo kompresorskih motorjev. Ta odločitev je bila pogojena s položajem, v katerem se je takrat nahajal Rudnik živega srebra v Idriji in pa seveda ob upoštevanju dejstva, da je bila močno razvita jugoslovanska proizvodnja hladilne in zmrzovalne tehnike v celoti odvisna od uvoza hermetičnih kompresorjev. Takrat sta se ISKRA in GORENJE na osnovi večletnega uspešnega sodelovanja z dansko firmo DANFOSS dogovorila, da gresta v skupno naložbo in sicer ISKRA v Spodnji Idriji v proizvodnjo elektromotorjev, a GORENJE v Črnomlju v proizvodnjo hermetičnih kompresorjev.

Na osnovi sklenjenih dolgoročnih kooperacijskih pogodb in sporazumov bo ISKRA Idrija proizvedla milijon 200 tisoč elektromotorjev, od katerih bo polovico dobavila danski firmi DANFOSS, polovico pa GORENJU Črnomelj.

Letni devizni prihranek tako zaključenih investicij bo ob polni izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti znašal skoraj 30 milijonov dolarjev, pri čemer je polovica ISKRIN delež.

Vrednost investicij znaša 250 milijonov dinarjev, od česar odpade na gradbena dela samo 14 odstotkov, medtem ko gre kar 86 odstotkov v naložbe visokoproduktivne tehnologije.

V primerjavo naj povemo, da bo enako število zaposlenih z novo opremo proizvedlo kar štirikrat več kot z obstoječo opremo!

Celotna vrednost investicije, pri čemer so vključene tudi nove proizvodne zmogljivosti obdelave rotorjev in žarilna linija, bo veljala 350 milijonov dinarjev.

Delovni kolektiv tovarne Iskra Idrija sodi med najmlajše v Sloveniji

S tem pa bodo tudi uresničili obvezo iz sprejetega «Družbenega dogovora o ukrepih za zagotavljanje socialne varnosti Rudnika živega srebra Idrija v obdobju 1977-80» in zagotovili uvoz opreme za potrebe novih gospodarskih objektov v idrijski občini.

Rezultati omenjene naložbe, usklajeni interesi vseh treh partnerjev DANFOSSA, GORENJA in ISKRE ter predvsem izvozna naravnanost tovarne ISKRA Idrija so osnove smelega načrtovanja nadaljnjega razvoja.

V ISKRI Idrija načrtujejo, da bodo leta 1985 izvozili že za 15 milijonov dolarjev, kar bo skoraj šestkrat več kot leta 1980, proizvedli pa 5 milijonov elektromotorjev ali triinpol-krat več kot leta 1980. Vse to bodo naredili s 600 delavci oziroma samo 1,5-krat več kot leta 1980!

S takimi dosežki pa bo ISKRA Idrija postala eden izmed nosilcev hitrejšega razvoja gospodarstva idrijske občine.

Nove proizvodne prostore tovarne ISKRA Idrija bodo slovesno predali svojemu namenu v soboto, 3. oktobra, v okviru prireditev ob letošnjem prazniku občine Idrija — 1. oktobru. Slavnostni govornik bo Andrej Verbič, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije. Pred tem pa bo v novih prostorih svečana seja skupščine občine Idrija, na kateri bodo podpisali listino o pobratenju z rudarsko občino Labin iz Istre.

J. O.

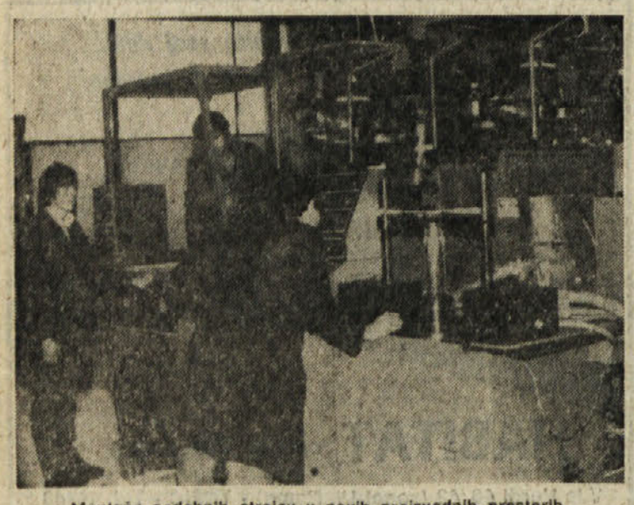

Montaža sodobnih strojev v novih proizvodnih prostorih

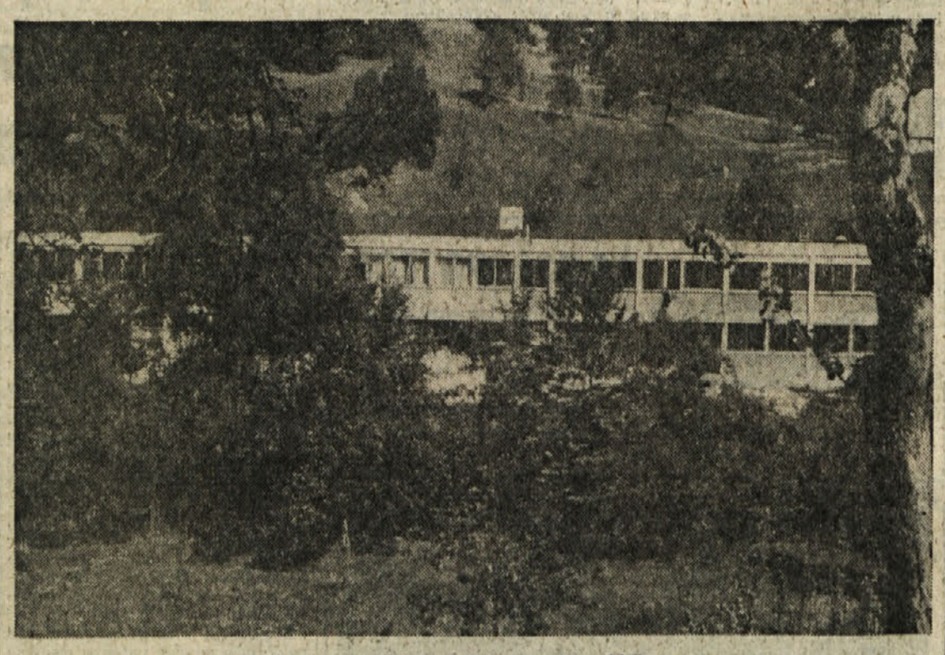

Novi proizvodni prostori tovarne Iskra Idrija

OB 1. OKTOBRU - PRAZNIKU IDRIJSKE OBČINE

Obetavni razvojni načrti kljub trenutnim težavam

Razgovor našega sodelavca s predsednikom IS skupščine občine Idrija Vojkom Božičem

IDRIJA — Pisarna predsednika izvršnega sveta skupščine občine Idrija je v prvem nadstropju stare občinske stavbe v središču najstarejšega slovenskega rudarskega mesta. Stopnice, ki vodijo v nadstropje, so precej zavite, stare in malo neugodne zaradi svoje višine. Predsednikovo pisarno krasi bronasti kip idrijskega rudarja, umetnina kiparja, slikarja in grafika Nikolaja Pirnata, ki se je v tej stavbi rodil 1903, o čemer priča tudi spominska plošča na zunanji steni stavbe. Sobo še poživljajo slike z rudarskimi in idrijskimi motivi, na omari pa sta okrogli lesorez z likom Petra Petrovića Njegoša, črnogorskega vladike in iz lesa izrezljani Lovčen, njegov poslednji dom, oboje dar pobratene občine Mojkovac iz SR Črne gore. Ob teh darilih sem se spomnil besed Njegoševega življenjepisca Ljubomira Nenadovića: «In ko na tem svetu ne bo ne gora ne ljudi, se mi zdi, bosta še vedno ostala dva črnogorska velikana: Lovčen in vladika.»

Brez nepotrebnega dolgega uvoda sva bila kmalu sredi pogovora z diplomiranim sociologom Vojkom Božičem, ki je pred kratkim prevzel odgovorno dolžnost predsednika izvršnega sveta skupščine občine Idrija.

Tovariš predsednik, prosim, da bralcem «Primorskega dnevnika» na kratko predstavite idrijsko občino».

«Na kratko bi bilo mogoče občino Idrijo predstaviti takole: Po površini je relativno velika, vendar pa konfiguracija zemljišča ne omogoča gostejše poselitve. Okrog 18 tisoč prebivalcev je v pretežni meri naseljenih v treh večjih središčih (Idrija, Cerkno in Spodnja Idrija) v dolini Idrijce in njenih pritokih. Planote so na obeh straneh Idrijce in v pretežni meri porastle z gozdom. Te planote so tudi območja, kjer z gospodarskega vidika gledano prevladuje kmetijstvo, s katerim se v občini ukvarja še nekaj manj kot 17 odstotkov prebivalstva.

Razvoj občine je v preteklosti v celoti temeljil na rudarski dejavnosti, leta 1976 pa je rudnik živega srebra Idrija začasno prekinil proizvodnjo, ki je postala nerentabilna zaradi nizkih cen živega srebra na svetovnem trgu. To prekinitev proizvodnje smo v občini s pomočjo vse SR Slovenije ublažili tako, da so bili vsi odvečni rudniški delavci prezaposleni v druge delovne organizacije, rudniške naprave in objekte pa vzdržujejo v takem stanju, da bo možna takojšna obnova proizvodnje, ko se bodo sedanji ekonomski pogoji spremenili.»

Kakšen je današnji položaj gospodarstva idrijske občine?

«Z začasnim prenehanjem poslovanja Rudnika živega srebra v Idriji se je gospodarska struktura občine temeljito spremenila. Ostale delovne organizacije, zlasti elektrokovinsko - predelovalna in lesna industrija (v gospodarstvu je zaposlenih okoli pet tisoč ljudi), so morale breme razvoja občine v celoti prevzeti nase. Zagotoviti so morale delovna mesta za skoraj šeststo delavcev rudnika ter nadomestiti 40 odstotni izpad družbenega proizvoda, ki ga je prej ustvarjal rudnik. Danes lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da smo vse te naloge uspešno opravili.»

Kako je z družbenim standardom?

«Gospodarstvo je za vsako skupnost tista osnova, na kateri se bolj ali manj intenzivno razvija družbena nadgradnja, pri čemer ne mislim zgolj na družbeni temveč tudi na osebni standard. Tako imamo v idrijski občini dobro razvit sistem osnovnega šolstva, pri čemer je treba poudariti, da smo v zadnjih letih zgradili tri nove šolske objekte, center srednjega usmerjenega izobraževanja, kjer se mladi iz širše regije izobražujejo v naravoslovno - matematični, pedagoški in kovinsko - strojni usmeritvi. Na področju zdravstva pospešeno razvijamo osnovno zdravstveno varstvo, psihiatrično specialistično dejavnost in drugo.

Omejitveni faktor razvoja občine je vsekakor prostor. Tega za gradnjo večjih objektov praktično ni, ob tem pa je še premalo razvita infrastruktura, vse od cestne pa do komunalne.»

Kaj predvidevate za naslednje petletno obdobje?

«Za naslednje petletno obdobje razvoja občine smo zastavili precej obetavne načrte, ki so usmerjeni predvsem v krepitev materialne osnove gospodarstva. Delovne organizacije bodo ob stalnem povečevanju izvozne usmerjenosti in vlaganju v sodobno opremo povečevale družbeni proizvod osem odstotkov letno. Vse oblike porabe — od splošne preko skupne do osebne — bodo rastle znatno počasneje. S takimi usmeritvami se vključujemo v prizadevanja celotne SFR Jugoslavije za stabilizacijo gospodarskih razmer.»

Kako bo s kmetijstvom in kaj predvidevate za zaustavitev izseljevanja s hribovskih vasi in zaselkov?

«Razen razvoja gospodarstva sta zelo pomembna sestavna dela družbenega plana razvoja občine Idrija za obdobje 1981 - 1985 tudi razvoj kmetijstva ter prizadevanja in ohranitev (relativno visoke) ravni družbenega standarda. Za razvoj kmetijstva, kljub že prej omenjeni razgibanosti zemljišča občine, obstajajo realne možnosti. Pri tem mislim predvsem na razvoj živinoreje, na proizvodnjo mesa in mleka ter na predelavo teh osnovnih prehrambenih artiklov. Proizvodnja mesa naj bi se do leta 1985 po družbenem načrtu povečala za 40 odstotkov, mleka pa za 15 odstotkov. Da bi zagotovili tako povečanje proizvodnje izključno v zasebnem sektorju, bo potrebno vložiti približno 86 milijonov dinarjev v objekte, opremo v urejanje površin in podobno. Kmetijska zadruga Idrija, ki je nosilka kmetijske dejavnosti v naši občini, bo vložila precejšnja sredstva tudi v razvoj predelave mleka in v obnovo zastarele opreme za primarno predelavo mesa.

Naloga celotne občine pri razvijanju kmetijstva pa bo predvsem zadrževanje ljudi v tej dejavnosti. V preteklih letih smo bili priče precejšnjemu odlivanju kmečkega prebivalstva v dolino v večja naselja, ker je industrija potrebovala nove delovne moči. Današnje število kmečkega prebivalstva, oziroma ljudi, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, je že doseglo tako raven, da ga ne bomo smeli več zniževati. Da bi kmete vzpodbudili za čimvečjo tržno proizvodnjo, v občini že zbiramo pri gospodarstvu določena nepovratna sredstva, ki pa jih bo potrebno v prihodnjih letih še povečati. Nekateri ukrepi, zlasti politika cen kmetijskih proizvodov, repromateriala in opreme so v pristojnosti republike in federacije. Zato ocenjujemo, da bomo do leta 1985 v naši občini proizvedli dovolj mesa za lastne potrebe, mleka pa celo za predelavo in za prodajo zunaj naše občine.»

V preteklih letih je bil v idrijski občini dosežen pomemben družbeni standard. Kako ga mislite obdržati v bodoče?

«V zvezi z nalogami na področju družbenega standarda (dejavnost varstva otrok, šolstva, zdravstva, socialnega skrbstva, kulture, telesne kulture, gradnja stanovanj in komunalne infrastrukture) moram poudariti, da se tako kot drugje v Sloveniji, zavedamo, da bo potrebno zaradi dosedanjega prehitrega razvoja, ki ni bil usklajen v celoti z materialnimi možnostmi, močno potruditi, da bomo doseženi standard obdržali. Zaradi tega pri družbenih dejavnostih do leta 1985 ne načrtujemo gradnje nobenega novega objekta, razen tega pa naj bi se tudi obseg storitev gibal v dosedanjih okvirih. Nadaljnji razvoj družbenega standarda bomo pospeševali s spodbujanjem raznih oblik prostovoljnega dela in z raznimi spodbudami krajevne samouprave v naših najmanjših teritorialnih samoupravnih enotah — v krajevnih skupnostih. Dejavnost le — teh se v večini primerov pokriva z nalogami, ki jih imajo posamezne interesne skupnosti: za opravljanje nekaterih pomembnih nalog pa bomo skušali zagotoviti sredstva iz občinskega proračuna»

V idrijski občini je okoli sto spomenikov in obeležij NOB, kar zgovorno priča o velikem deležu prebivalcev v NOB. Kako je z vzdrževanjem številnih spomenikov in obeležij, po čigar številu sodi idrijska občina v sam slovenski vrh?

«Na območju naše občine so se med NOB odvijale mnoge pomembne borbe, tu so se zadrževale štabne pomembne ustanove, štabi in enote. Skrb za ohranjanje vseh številnih spomenikov in obeležij, ki jih je v idrijski občini nad sto, je zelo razvita. Za njihovo vzdrževanje namenjamo posebna sredstva, za nekatere pa so prevzele skrbništvo posamezne družbene organizacije, ustanove, šole in društva. Med številnimi objekti sta gotovo najpomembnejša slovenska vojna partizanska bolnišnica «Franja» (SVPB - Franja), ki je vnešena v seznam kulturnozgodovinskih objektov UNESCO, in partizanska tiskarna «Slovenija». V zvezi s spomeniki in obeležji NOB je naša komparativna prednost turizem, ki je še slabo razvit. V prihodnjem srednjeročnem obdobju bomo morali pospešeno razvijati tako imenovani «partizanski turizem»; povečano število obiskovalcev bo tudi finančno uspešno posebno še ker so dosedanji turistični obiskovalci naše občine zvečine le prehodni. Za nadaljnji razvoj turizma zaenkrat še nimamo obetavnejših načrtov, ker delovne organizacije, ki se ukvarjajo s turizmom, nimajo potrebnih sredstev.

Praznik občine Idrija, ki ga praznujemo 1. oktobra v spomin na ustanovitev Vojkove brigade 1. oktobra 1943 v Cerknem, je prav gotovo primeren mejnik za ocenjevanje doseženih rezultatov v preteklem letu, prav tako pa tudi za ugotavljanje napak, pomanjkljivosti in nalog, ki nas še čakajo v prihodnje. V tem trenutku je brez dvoma najbolj potrebna mobilizacija vseh občanov za družbeno stabilizacijo, saj sistem samoupravnega socializma temelji ravno na volji in zavestnem sodelovanju najširših množic. Občina Idrija ni v tem nikakršna izjema.»

In še zaključno vprašanje: kaj želite sporočiti bralcem «Primorskega dnevnika»?

«Z veseljem izkoriščam priložnost, ki mi jo nudite, da prisrčno pozdravim vse bralce «Primorskega dnevnika». Iskreno jih vabim, da še večkrat obiščejo idrijsko občino, kjer bodo, kot že vedno doslej, dobrodošli in se bomo prijetno počutili.

Razen tega pa delovni ljudje idrijske občine ne pozabljajo, da so vašega predhodnika — PARTIZANSKI DNEVNIK, ki je bil edini tiskani DNEVNIK v zasužnjeni Evropi, tiskali v znani partizanski tiskarni «Slovenija» — v strmi grapi pod Ogalcami na Vojskem nad Idrijo.»

Razgovor zapisal
JOŽE OBLAK

* *

PODELILI DOMICIL TRNOVSKI ČETI

Ob letošnjem občinskem prazniku je skupščina občine Idrija podelila domicil Trnovski četi, ki jo je vodil legendarni narodni heroj Janko Premrl - Vojko.

V idrijski občini imajo domicil že naslednje enote, ustanove in službe NOV in PO Slovenije: Vojkova brigada, artilerija IX. korpusa NOV in POJ, slovenski vojni partizanski bolnišnici «Pavla» in «Franja», partizanska tiskarna «Slovenija», igralska skupina IX. korpusa, aktivisti Severnoprimorskega okrožja OF in jurišni bataljon XXXI. divizije.

J. O.

* * *

MESTNI MUZEJ IDRIJA

Ustanovljen leta 1953 sprva kot Tehnični muzej rudnika živega srebra Idrija.

Razstavni in upravni prostori so v starem idrijskem gradu. Mestni muzej ima naslednje zbirke: stratigrafskopaleontološko, rudniško - mineraloško, zbirko starega orodja in tehničnih naprav rudnika.

V oddelku NOB so: spominski oddelek slovenske vojne partizanske bolnišnice «Pavla», prikaz partizanske glasbene ustvarjalnosti in izbor partizanske grafike, spominska soba pisatelja Franceta Bevka in etnografska zbirka z orisom čipkarstva v Idriji.

Muzej je odprt ob delavnikih od 8. do 14. ure; od 15. aprila do 15. oktobra tudi ob nedeljah od 9. do 17. ure.

Oddelek NOB v Cerknem:

V oddelku je prikaz partizanske sanitete na Slovenskem.

Partizanska bolnišnica «Franja» v soteski Pasice pri Cerknem, odprta je vsak dan od 9. do 17. ure.

Partizanska tiskarna «Slovenija» v Studencih pod Ogalcami na Vojskem nad Idrijo je odprta od 15. aprila do 30. oktobra vsak dan od 9. do 16. ure.

Divje jezero pri Idriji je muzej v naravi, prost pristop.

J. O.

ŽUPAN JE ZOPET ODKLONIL PROŠNJO SLOVENSKIH KULTURNIH ORGANIZACIJ

V Velikovcu ni dvorane za slovenske prireditve

Ostra obsodba ZSO: V takem vzdušju ne more priti do zbližanja narodnosti

CELOVEC — «V vzdušju, ki dovoljuje take odločitve, ne more priti do zbližanja narodnosti». Tako stališče je zavzel izvršni odbor Zveze slovenskih organizacij na Koroškem do odločitve velikovškega župana, ki je odklonil prošnjo slovenske kulturne organizacije za oddajo občinske dvorane.

Velikovski socialistični župan, ki je pristojen za oddajo občinske dvorane, se je očitno zbal samostojne odločitve o prošnji Krščanske kulturne zveze in jo je hotel prepustiti celotnemu občinskemu odboru. Na petkovi seji občinskega odbora, kjer je bilo to vprašanje na prvem mestu dnevnega reda, pa je prišlo do manjšega škandala, ko svobodnjaška in ljudska stranka nista hoteli glasovati, češ da je odločitev o tem vprašanju v pristojnosti župana. Nato je župan dal že oddane socialistične glasovnice uničiti, nakar je frakcija ljudske stranke zapustila sejo, s tem pa je občinski odbor bil nesklepčen. Minuli ponedeljek pa si je župan le upal samostojno odločati in je kratkomalo odklonil oddajo dvorane. S tem se je pridružil svojemu predhodniku od ljudske stranke, ki je enako prakso izvajal že od 1973. leta naprej. Tako torej tudi leta 1981 v Velikovcu v javnih dvoranah še ni prostora za Slovence.

Zveza slovenskih organizacij v svoji izjavi poudarja, da je županova odločitev v hudem nasprotju s členom 7 državne pogodbe, ki v svojem 4. odstavku avstrijskim državljanom slovenske manjšine na Koroškem jamči udeležbo pri vseh kulturnih, upravnih in sodnih ustanovah na osnovi enakih pogojev. Zadeva je še tem hujša, ker do tega prihaja v središču okraja, ki je najbolj gosto naseljen s slovenskim prebivalstvom, pravi izjava. ZSO obsoja tudi ravnanje ljudske stranke, ki skuša koroške Slovence razcepiti na bele in črne ovce, na dobre in slabe Korošce, hkrati pa se prav tako izogiba odgovornosti, ko ne sodeluje pri glasovanju.

Skupen imenovalec obeh stališč, tako socialističnega župana kot ljudske stranke, pa je pristajanje na masivno izraženo protislovensko stališče koroških svobodnjakov. «Ne socialistična ne ljudska stranka na koroškem očitno nimata poguma, da bi v manjšinskem vprašanju nastopili, proti svobodnjakom, ki določajo politiko treh strank v tem vprašanju», končuje izjava ZSO.

Narodni svet koroških Slovencev pa poudarja, da odločitev velikovškega župana pomeni nov višek v javnem briskiranju slovenskega prebivalstva, kar lahko prispeva k temu, da se obremenjena politična klima v manjšinskem vprašanju še naprej zaostri.

Medtem se je k besedi javil tudi socialistični deželni glavar Wagner, ki je dejal, da ne ve, ali je bila odločitev velikovškega župana dobra. V demokraciji naj bi vsi, ki hočejo s prireditvijo stopiti v javnost, dobili tudi ustrezne prostore. Vendar pa je v Velikovcu že mnogo let tradicionalno, da župan take prošnje odklanja, je dejal Wagner in izrazil upanje, da se bo velikovški občinski odbor priboril do načelnega stališča v tem vprašanju.

Včerajšnji «Kaerntner Tageszeitung», glasilo socialistične stranke, pa dogodke v Velikovcu imenuje «zrele za kabaret»... (Sindok)

Po ugrabitvi Jatovega letala

NIKOZIJA — Ugrabitev jugoslovanskega letala je še enkrat pokazala, da je terorizem trn sodobnega sveta, vendar je obenem opozorila tudi na način, kako se mu lahko mednarodna skupnost solidarno upre.

Zdaj, ko je drama končana, zahvaljujoč prisebnosti in iznajdljivosti potnikov in posadke, je treba poudariti verjetno odločilno vlogo ciprskih oblasti, ki so naredile vse, da bi omogočile tak razplet dogodka.

Nobena skrivnost ni, da so ciprski organi nenehno sodelovali z jugoslovanskimi predstavniki in spoštovali vsako njihovo zahtevo. Policija te države je odločno nosila glavno breme odgovornosti za varnost jugoslovanskih državljanov v ugrabljenem letalu. Malo znana je podrobnost, da sta se dva ciprska častnika še med pogajanji s tremi oboroženimiteroristi neopazno splazila v letalo, od kjer sta hitro pripeljala ugrabitelje. Zahvaljujoč osebnemu junaštvu in požrtvovalnosti obeh so se zločinci hitro našli za zapahi.

Ciprski notranji in obrambni minister Veni Amin pa ni nasedel zgodbi, češ da je šlo za politične motive in je takoj ukazal, da ugrabitelje po najkrajši poti vrnili v Jugoslavijo. (dd)

NOVA POBUDA KOSOVELOVE KNJIŽNICE

Jutri v Sežani srečanje z Desanko Maksimović

Priljubljena srbska pesnica je za svoje literarno delo prejela že vrsto pomembnih priznanj

SEŽANA — Malo je tako priljubljenih pesnikov in pisateljev kot je srbska pesnica Desanka Maksimović.

Že ves teden je gost nekaterih primorskih knjižnic, kjer so z njo pripravili literarne večere. Svoj obisk v Sloveniji je začela v Novi Gorici, kjer so pripravili v tamkajšnji knjižnici France Bevk tudi zanimivo razstavo njenih literarnih del. Nato je obiskala Tolmin, Ajdovščino, Idrijo, Ilirsko Bistrico, v petek pa bo svoj obisk zaključila v Sežani. Knjižnica je pripravila srečanje s to pomembno pesnico v Kosovelovi spominski sobi ob 18. uri.

Desanka Maksimović se je rodila v Rabrovici pri Valjevu 1898. leta, končala filozofsko fakulteto v Beogradu, nadaljevala študij v Parizu in bila profesorica v Beogradu.

Njene najpomembnejše pesniške zbirke so: Pesme, Vrt detinjstva, Zeleni vitez, Nove pesme, Gozba na livadi, Pesnik i zavičaj, Otačbina, U prvomajski povorci itd.

Napisala je tudi vrsto novel in romanov kot so, Ljudilo srca, Kako oni žive, Otvoren prozor, Strašna igra.

Zlasti pa je avtorica priljubljena med mladino. V Sloveniji jo mladi bralci poznajo predvsem po knjigah Vetrova uspavanka in Travniški zvonček. Desanka Maksimović je pesnica, ki je daleč prerasla okvire svoje ožje domovine, če samo pomislimo na njeno najbolj znano pesem Krvava bajka, ki je nastala ob pokolu v Kragujevcu, kjer so med tisoči nedolžnih žrtev pomorili tudi vse učence petega razreda gimnazije. Desanka Maksimović ima za seboj ogromno število nepozabnih literarnih večerov, ki se jih je vedno rada udeleževala, bodisi v domovini, kot pa svetu. Tako ji tudi tokrat, kljub visoki starosti, ni bilo težko se odzvati vabilu Primorskih knjižničarjev.

Za svoje bogato književno delo je dobila vrsto družbenih priznanj in nagrad in je članica Srbske akademije znanosti in umetnosti. V Sloveniji je vedno rada prihajala in tudi prevajala številne slovenske pesnike. Prav tako so mnogi slovenski pesniki poskrbeli za prevode njenih pesmi v slovenščino.

Srečanje s samo avtorico pa bo gotovo tudi veliko prispevalo k globljemu poznavanju te pomembne osebnosti našega časa.

n. a.

SREDI NOVEMBRA V KOPRU

Posvet o izkoriščanju alternativnih virov energije

KOPER — Sredi novembra bodo v Kopru na pobudo komisije za racionalno koriščenje energije pri medobčinski gospodarski zbornici v Kopru organizirali strokovni posvet in razstavo o koriščenju alternativnih virov energije. Posveta se bo udeležilo okrog sto strokovnjakov iz vse Slovenije, na razstavi, ki bo odprta od 1. do 23. novembra pa bodo jugoslovanski proizvajalci, kaj so doslej dosegli na tem področju.

Na posvetovanju bodo najprej govorili o splošni energetski situaciji v svetu, nato pa posebej o sončni energiji in o možnostih za koriščenje le-te, še zlasti na slovenski obali in drugod ob Jadranu, kjer so možnosti za izkoriščanje sončne energije zelo velike in ekonomsko povsem upravičljive, v tretjem delu posvetovanja pa bo beseda o možnostih za koriščenje energije zraka in vode

D. G.

Nenadoma je umrl igralec Rudi Kosmač

V torek zvečer, nekaj po deseti uri, se je prekinilo življenje slovenskega dramskega igralca, umetnika Rudija Kosmača. Čez nekaj meseci bi se srečal z Abrahamom. Smrt, nenadna in zahrbtna, mu je preprečila to poslednje srečanje. Umrl je tako, kot je umrl marsikdo, ki je vse svoje življenje posvetil gledališču; kot Molière na priliko ali Stane Sever — tako rekoč na odru, po končani vaji za novo igro Daneta Zajca «Mlada Breda» v Drami Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani, kjer je igral v dvojni vlogi sela in dvorjana. Obšla ga je nenadna slabost. Rešilec ga je pripeljal že mrtvega v Klinični center.

Ljudje, ki so ga poznali in z njim delali, imajo občutek, kot da bi odšel trezno iz tega življenja. Tako kot je živel. V dramski marginaliji Matjaža Kmecla «Lepa Vida ali problem svetega Ožbalta», ki jo je pred leti uprizoril za eksperimentalno gledališče «Glej», je na nekem mestu izpovedal:

«Ampak da ne razlagam: po treznem premisleku, to pa je moj stalni način življenja, bi odpovedal še tako avanturističen duh, omahnila še tako velika ljubezen, uplahnila najveličastnejša erotična želja!»

Človeku se samodejno vsiljuje misel, ali lahko trezno premislis smrt? Na ta zadnji trezni premislek Rudi Kosmač ni odgovoril. Zakaj sam je nekoč duhovito parafraziral Ježkovo misel, češ, kaj bi mislil na smrt — naj ona misli name!

Toda smrt ne izbira. Izbere! Največkrat prav tiste, ki kot skalaste trmice prav razsodno živijo to življenje, ki se mu v zavesti enkratnosti in dokončne minljivosti predajo v celoti. Brez stranpoti, duhovnih ekscesov, nemirnih pohajkovanj. Rudi Kosmač je sodil med nje. Znamenit je izrek madame de Staël «Kdor vse razume, tudi vse oprosti». S to mislijo se je priljubljeni slovenski igralec Rudi Kosmač prežrl tudi skozi življenje, še posebej pa skozi poklic, ki ga je z mikroskopično natančnostjo, preciznostjo in z velikim posluhom za najmanjši vzgib in trzljaj, ki ga premore za človeško telo, in duh, tudi opravljal še do predvčerajšnjim.

S tem poklicem, ki ga ni smatral za nobeno mesijanstvo, ampak kratko in malo za poklic, ki ga moraš vzljubiti in ga spoznati skozi njegove najbolj zapletene mehanizme, se je pričel aktivno ukvarjati, ko se je odločil za igralsko Akademijo, na kateri je tudi diplomiral. Po tem obrtnem šolanju pa so ga angažirali v ljubljansko Dramo, v kateri je ostal do smrti. Tu je odigral vrsto uspešnih vlog. Naj omenimo samo nekatere: Edgar (Kralj Lear), Klent (Tartuffe), Enej (Troilus in Kresida), Saljoni (Tri sestre), naslovna v «Legendi o svetem Che» Primoža Kozaka itd. Za izvrstni lik Šjor Tomaža v Ruzantejevi «Vdovi iz Ankone» je prejel Severjevo nagrado, dobil je pa tudi nagrado mesta Ljubljane in Sterijino nagrado. Za vlogo pripovedovalca v Puntarjevi radijski igri za otroke «A» je prejel nagrado na Tednu jugoslovanske radijske igre 1969. Igral je na televiziji in pri filmu: Koplji pod brezo, Dolina miru, Samorastniki, Balada o trobenti in oblaku, Lucija itd. V Trstu smo ga poslednjič videli v dramski lepljenki «Ogeni v ustih» Daneta Zajca, s katero je Ljubljanska Drama gostovala na lanski Prešernovi proslavi v Trstu. Zadnja leta se je z veliko ljubeznijo, natančnostjo in razsežnostjo duha posvetil vzgoji mladih igralcev ljubljanske Akademije za gledališče, radio, film in televizijo. Tu je predaval «umetniško besedo», kateri se je tudi sam veliko posvečal. Naj omenimo samo večer samogovorov Ivana Cankarja, ki jih je v sodelovanju z Miranom Hercogom in Primožem Kozakom izbral in seveda pripovedal pod naslovom «Moje izbe».

V nekem intervjuju je Rudi Kosmač na vprašanje, kakšen je pravzaprav igralski poklic, tako odgovoril:

«Za druge ne morem govoriti. Zame je to čuden paradoks. Vedno sem bil plašen, vedno sem bil rad v ozadju, obenem pa sem si želel pred publiko Igralec ima preveč misli v glavi, zato jih je težko urediti v pisano besedo. Je izrazit individualist, istočasno pa se mora podrejati skupnim željam. Iskati in najti mora nek osebni stil in se ga držati.»

Gledališki zgodovinar, ki bo ugotavljal igralski stil Rudija Kosmača, bo najbrže moral tudi ugotoviti, da je bil Rudi Kosmač eminentna gledališka osebnost, ki je iz tega toliko opevanega toliko zasramovanega pa tudi toliko prekletega poklica naredil dejansko «professio», možnost za življenje, celo paradoksno askezo, znotraj katere si črnohladna Melpomene in radoživa Thaleia podajata skupno izročilo, ki se mu pravi — gledališče!

Z Rudijem Kosmačem smo izgubili velikega in tvornega slovenskega igralca, novi gledališki rodovi pa občutljivega pedagoga in mentorja.

SERGIJ VERČ

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šolska vzgoja: Katera energija
13.00 Italijanske kronike
13.25 Vremenske razmere
13.30 DNEVNIK
14.00 Jack London: Velika dogodivščina Severa
14.30 Danes v parlamentu
14.40 Pravljice . . . tako
15.00 Šolska vzgoja: Arheologija
15.30 Capitan Futuro — risani film
16.00 Josephine Beauharnais — 4. del TV nadalj.
16.30 Moj brat policaj — 4. del
17.00 DNEVNIK 1 — Flash
17.05 Furia — TV film
17.30 Sanje gospoda Rossija
17.50 Trije vnuki in majordom — TV film
18.20 Kulturne aktualnosti Dnevnika 1
18.50 Hagen
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 Pod zvezdami — glasbeno - zabavni program
21.45 «Totò contro il Pirata Nero» — film, ki ga je režiral Fernando Cerchio; igrajo: Totò, Mario Petri, Grazia Maria Spina, Aldo Giuffrè in drugi. Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenske razmere

Drugi kanal

12.30 Poldnevnica
13.00 TV DNEVNIK
13.30 Šolska vzgoja
14.00 Popoldanski program
16.00 TV za otroke
17.45 Flash
17.50 Iz parlamenta
18.05 Faust — opera
18.35 Živali Evrope
18.50 Radici — Nove generacije
19.45 TV DNEVNIK
20.40 TV film — Privatni detektiv
21.35 Filmske novosti
21.40 Dossier — Dokument tedna
22.30 Srečanje s Petrom Toshom
23.00 Eurogol Ob koncu TV DNEVNIK

Tretji kanal

17.00 Vabilo v padsko delto
17.30 Španski glasovi lirike
18.30 Zgodba Vasari
19.00 TV DNEVNIK 3
19.30 TV 3 — dežele
20.05 Izobraževanje in dežele
20.40 Rally Canoro
21.45 Novemu poklicu naproti vzgojno - izobraževalna odd.
22.15 TV DNEVNIK 3 — tedenski
22.45 Dnevnik in zaključek sporeda

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.55 - 10.00 - 15.30 TV v šoli
17.30 Poročila
17.35 Divja leta — mladinska nadaljevanka
18.00 Nova obzorja
18.30 Obzornik
18.40 Na sedmi stezi
19.10 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV DNEVNIK
19.55 Vreme
20.00 Glasbeni četrtek
V oddaji se bodo tokrat pogovarjali pianist Janko Šetinc, slikar Ludvik Pandur in umetnostni zgodovinar dr. Sergej Vrišer.
Razgovor bodo povezovali razni odlomki iz glasbenih del, komornega značaja od Vivaldija preko Bacha, Monteverdija, Weckmanna, Zacha, Byrda do del tega obdobja pisanih za večje sestave.
21.35 625
22.15 V znamenju

Zagreb

18.25 Kronika občine Split
18.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Argumenti
20.50 Kviz
21.45 TV DNEVNIK

Koper

13.30 Odprta meja
15.30 Odprta meja — ponovitev
16.00 Plitvice — dok. oddaja
16.30 Risanke
17.00 Rezervirano za najmlajše
18.00 Film — ponovitev
19.30 Eurogol
20.00 Risanke
20.15 Stičišče
20.30 Film iz serije Velika dolina
22.00 Vse danes
22.10 Kdo pozna umetnost Ob koncu TV D danes

ŠVICA

20.40 La torre crudele — film
21.50 Filmske novosti
22.15 TV DNEVNIK
22.25 Nogomet — Evropski pokal

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 8.10 Radijski mozaik: Danes bomo govorili o . . ., Glasbene spremljave, Iz arhiva; 10.10 Koncert s posnetki na trakovih in ploščah; 11.30 Poldnevniški razgledi: Zanimivosti doma in po svetu, Na počitnice, Moj konjiček; 13.20 Poštni predal: Glasba po željah; 14.10 Popoldanski program: Skladatelj - dirigent; 14.30 Otroški kotiček; 14.50 Danes smo izbrali; 15.30 Portreti (naših igralcev); 16.00 Glasba v razvedrilo; 17.10 Skladbe za zbor . . . in orkester, Četrtkova srečanja; 18.20 Priljubljeni motivi.

KOPER

(Slovenski program)

6.05, 6.30, 7.25, 13.30, 14.30, 15.00, 16.30 Poročila; 6.00 - Glasba za dobro jutro; 6.15 Obvestila in reklame; 6.40 Kinospored; 7.15 Najava sporeda; 7.30 Zaključek; 8.00 - 13.00 Val 202; 13.00 Otvoritev, najava sporeda; 13.05 Popevke se vrstijo; 13.40 Zapojmo pesem; 14.00 Mali koncert lahkih not; 14.40 Glasbeni notes; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Mladinska oddaja; 16.10 Vaš telefon, naš mikrofon; 16.45 Zabavna glasba, objave; 17.00 Zaključek.

KOPER

(Italijanski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 - 9.30 Glasba za dobro jutro; 7.20 Horoskop; 8.45 Srečanje ob glasbi; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je . . .; 10.32 Intermezzo in horoskop; 10.45 Mozaik; 11.00 Kim svet mladih; 11.32 Pesmi preteklosti; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 12.50 Nazdravimo z . . .; 14.33 Superklasifika; 15.20 Glasbeni intermezzo; 16.00 Glasovi v nevihti; 16.32 Crash; 16.55 Novosti na knjižnem trgu; 17.00 Zgodba jazza; 17.32 Spomin na opereto; 18.45 Slišimo se jutri; 19.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.08, 6.58, 7.58, 9.58, 10.55, 11.58, 14.58, 18.58 in 20.58 Zeleni val; 7.40 Glasbena kombinacija; 8.30 Glasbena kombinacija; 9.02 Radio tudi mi; 10.03 Radio tudi mi, drugi del; 11.10 Dan za dnem; 11.35 Mozart; 12.03 Ljubezen pomeni . . .; 13.25 Karavana; 13.35 Master; 14.28 Zgodilo se bo . . .; 17.30 Radijska priredba; 18.05 Rockland; 19.25 Prihoja večer - nabožna oddaja; 19.30 Zgodba jazza; 20.00 80 stopinj proti severu; 21.32 Glasbena oddaja; 22.00 Objektiv Evrope; 22.35 Radijska priredba; 23.03 Danes v parlamentu; 23.28 Zaključek sporeda.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Poletni dnevi; 9.05 Zgodbe siromašnih ljubimcev; 9.32 Luna v vodnjaku; 11.32 Tisoč popevk; 12.45 Program deželnega sedeža; 13.41 Sound-Track - glasba in kino; 15.00 Nemogoči intervjuji; 15.42 Vse o toploti od minute do minute; 19.00 Stopimo za korak nazaj; 19.50 Šolska vzgoja; 21.30 Stopimo za korak nazaj; 23.29 Zaključek sporeda.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Mladina poje; 9.05 - 10.00 Z radiom na poti - vmes Turistični napotki za naše goste iz tujine; 10.05 - 11.35 Rezervirano za . . .; 11.35 Znano in priljubljeno; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam . . .; 14.05 Mehurčki; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.40 Jezikovni pogovori; 14.55 Minute za EP; 15.30 Zabavna glasba; 15.50 Radio danes in jutri!; 16.00 «Vrtiljak»; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela . . .; 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 18.35 Preludiji in plesi Alojza Srebotnjaka; 18.55 Minute za EP; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Ansambel Jožeta Kompiča; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiov; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Paleta popevk; 00.05 - 4.30 Nočni program.

SKUPŠČINA
OBČINE IDRIJA
in
DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE

čestitajo
vsem delovnim organizacijam
in občanom
ob prazniku občine Idrija

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 8 57 23
Naročnina
Mesečno 7.000 lir — celoletna 84.000
V SFRJ številka 5,50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 80,00, letno 800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 100,00, letno 1000,00.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

1. oktobra 1981

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 27.000 lir. Finančni 900, legalni 800, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 15%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

NOGOMET

PO POVRATNIH SREČANJIH 1. KOLA V TREH EVROPSKIH POKALIH

Vse štiri jugoslovanske enajsterice uspešne

Visoki zmagi Crvene zvezde in Veleža, podvig Hajduka v Stuttgartu, Radnički izločil moštvo Napolija - Tri italijanska moštva v nadaljnje kolo: Juventus, Roma in Inter

Prvo kolo v treh evropskih nogometnih pokalih je bilo za jugoslovanska moštva povsem uspešno. Vse štiri ekipe (C. zvezda, Velež, Hajduk in Radnički) so se namreč uvrstile v nadaljnje kolo.

Italijansko predstavništvo pa se je zmanjšalo za eno enoto: Juventus, Roma in Inter so se namreč uvrstili v drugo kolo, medtem ko je Napoli izločen (izločil pa ga je niški Radnički).

POKAL PRVAKOV

Juventus — Celtic 2:0 (2:0)

JUVENTUS: Zoff, Gentile, Cabrini, Furino, Brio, Scirea, Marocchino, Tardelli, Bettega, Brady (v 81. min. Bonini), Virdis (v 88. min. Fanna).

CELTIC: Bonner, Moyes, Reid, Aitken, McAdam, McLeod, Provan, Sullivan, McGarwey, Burns McLuskey.

SODNIK: Ponnet (Belgija)

STRELCA: v 28. min. Virdis, v 40. min. Bettega

GLEDALCEV: 70.000

TURIN — Juventus je tokrat odigral gotovo najlepšo tekmo v letošnji sezoni. Od italijanskih ekip, zaposlenih v evropskih pokalih, je imel verjetno tudi najtežjo nalogo. Moral je nadoknaditi razliko enega gola iz prvega srečanja, vendar je že od vsega začetka pokazal, da je trdno odločen, da nadoknadi zamujeno. Razen v začetnih minutah, ko je kazalo, da bodo Škotje le zdržali pritisk Turinčanov, je bil Juventus vseskozi boljši in je docela nadigral nasprotnika.

C. zvezda — Hibernians 8:1 (5:0)

STRELCI: v 1. min. Goračinov, v 20. min. Petrović, v 35. min. Šestić, v 41. min. Petrović, v 42 min. Dušan Savić, v 57. min. Dušan Savjc (enajstmetrovka), v 61. min. Radomir Savić, v 70 min. Gonzi, v 87. min Radomir Savić.

CRVENA ZVEZDA: Simeunović, Krmpotić, Mališević, B Djurovski (od 46. min. Milovanović), Borovnica, Jurišić (od 46. min Djordjić), Petrović, Šestic, Dušan Savić, Radomir Savić, Goračinov.

HIBERNIANS: Bonello, Campbell, Consiglio, Buttigelli, Zerafa, P. Xuereb, Attaro, Curmi, Gonzi, J. Xuereb, Galea.

SODNIK: Hadistephanou (Ciper).

GLEDALCEV: 5.000

BEOGRAD: Kot je bilo pričakovati, je Crvena zvezda visoko premagala skromno malteško moštvo Hiberniansa in se uvrstila v osmino finala.

(Šestnajstina finala)

- Anderlecht (Bel.) — Widzew Lodž (Pol.) 2:1; prva tekma 4:1; kval.: Anderlecht
- Zürich (Švi.) — Dinamo Berlin (NDR) 3:1; prva tekma 0:2; kval. Dinamo
- Banik Ostrawa (ČSSR) — Ferencvaros (Madž.) 3:0; prva tekma 2:3; kval.: Banik
- **JUVENTUS (It.)** — Celtic Glasgow (Škotska) 2:0; prva tekma 1:0; kval.: **Juventus**
- **CRVENA ZVEZDA (Jug.)** — Hibernians (Malta) 8:1; prva tekma 2:1; kval.: **Crvena zvezda**
- Liverpool (Angl.) — Oulun Palloseura (Fin.) 7:0; prva tekma 1:0; kval.: Liverpool
- Bayern (ZRN) — Oesters Vaxjo (Šve.) 5:0; prva tekma 1:0; kval.: Bayern
- Omonia Nikozija (Ciper) — Benfica (Port.) 0:1; prva tekma 0:3; kval.: Benfica
- Partizani Tirana (Alb.) — Austria Dunaj (Av.) 1:0; prva tekma 1:3; kval.: Austria
- Trabzonspor (Tur.) — Dinamo Kijev (SZ) 1:1; prva tekma 0:1; kval.: Dinamo
- AZ '67 Alkmaar (Niz.) — Kristiansand (Nor.) 1:0; prva tekma 3:1; kval.: AZ '67
- Valur (Isl.) — Aston Villa (Angl.) 0:2; prva tekma 1:5; kval.: Aston Villa
- Athlone Town (Ir.) — KB Kopenhagen (Dan.) 2:2; prva tekma 1:1; kval.: KB Kopenhagen
- Real Sociedad (Šp.) — CSKA Sofija (Bol.) 0:0; prva tekma 0:1; kval.: CSKA Sofija
- Olimpiakos (Grč.) — Universitatea Craiova (Rom.) 2:0; prva tekma 0:3; kval.: Universitatea
- Glentoran (S. Irska) — Progres Niedercorn (Luks.) 4:0; prva tekma 1:1; kval.: Glentoran.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Velež — Jeunesse 6:1 (1:0)

STRELCI: v 29. min. Okuka, v 46. min. Skočajić, v 53. min. Okuka, v 54. min. Matijević, v 61. min. Bajević, v 80. min. Schleiter, v 86 min. Matijević.

VELEŽ: Marić, Kalajdžić, Mulahasanović, Medjedović, Matijević, Djurašović, Okuka, Skočajić, Bajević, Vladić (od 55. min. Vučić), Vukoje (od 26. min. Bjedić).

JEUNESSE: Roques; Pigat, Koster, Mont, Di Pentima, Luciarini, Jungbuth, Barboni, Zwally, Schleiter, Simon.

SODNIK: Axsentein (Ciper).

GLEDALCEV: 8.000.

MASTAR — Nogometaši Veleža so popravili slab vtis, ki so ga zapustili v prvi tekmi v Luksemburgu, ko so igrali le 1:1, in so včeraj zanesljivo premagali tega nasprotnika s petimi zadetki razlike.

Mostarci pa so se razigrali le v drugem polčasu, ko so polnili mrežo gostov kot za stavo.

Roma — Ballymena 4:0 (2:0)

ROMA: Tancredi, Nela, Marangon (v 62. min. Perrone), Spinosi, Falcao, Bonetti, Chierico, Giovannelli, Pruzzo, Ancelotti, Conti (v 67. min. Faccini).

SODNIK: Ažopardi (Malta)

STRELCI: v 27. min. Spinosi, v 43. in 50. min. Pruzzo, v 55. min. Giovannelli

GLEDALCEV: 25.000

RIM — Podobno kot Inter, je imela tudi Roma sila lahko nalogo. Potem ko je na tujem z dvema goloma razlike odpravila irsko enajsterico Ballymena, je lahko mirne duše čakala na povratno srečanje, v katerem so gostje v bistvu dosegli to, kar so pred tekmo želeli: da ne bi zgubili več kot s štirimi goli razlike.

(Šestnajstina finala)

- Tottenham Hotspur (Angl.) — Ajax (Niz.) 3:0; prva tekma 3:1; kval. Tottenham
- Bastogne (Fr.) — KPT Kotka (Fin.) 5:0; prva tekma 0:0; kval.: Bastogne
- PAOK Solun (Grč.) — Eintracht Frankfurt (ZRN) 4:5 (po 11 m); prva tekma 0:2; kval.: Eintracht
- Grazev (Av.) — Dinamo Tbilisi (SZ) 2:2; prva tekma 0:2; kval.: Dinamo
- Trakia Plovdiv (Bol.) — Barcelona (Šp.) 1:0; prva tekma 1:4: kval.: Barcelona
- Lokomotiv Leipzig (NDR) — Swansea City (Wales) 2:1; prva tekma 1:0; kval.: Lokomotiv
- Legia Varšava (Pol.) — Vaalerengen (Nor.) 4:1; prva tekma 2:2; kval.: Legia
- MKE Ankaraguku (Tur.) — SKA Rostov (SZ) 0:2; prva tekma 0:3; kval.: SKA Rostov
- Vasas Budimpešta (Madž.) — Union Paralimni (Ciper) 8:0; prva tekma 0:1; kval.: Vasas
- **ROMA (It.)** — Ballymena United (S. Irska) 4:0; prva tekma 2:0; kval.: **Roma**
- Kalmar (Šve.) — Lausanne (Švi.) 3:2; prva tekma 1:2; kval.: Lausanne
- **VELEŽ MOSTAR (Jug.)** — Jeunesse Esch. (Luks.) 6:1; prva tekma 1:1; kval.: **Velež**
- Standard Liege (Bel.) — Floriana (Malta) danes; prva tekma 3:1; kval.: Standard
- Dundalk (Irska) — Fram Reykjavik (Isl.) 4:0; prva tekma 1:2; kval.: Dundalk
- Glasgow Rangers (Škotska) — Dukla Praga (ČSSR) 2:1; prva tekma 0:3; kval.: Dukla
- Porto (Port.) — Vejle BK (Danska) 3:0; prva tekma 1:2; kval.: Porto

POKAL UEFA

Radnički — Napoli 0:0

RADNIČKI: Stevanović, Halilović, Obradović, Bojović, Panajotović, Vojinović, Djordjević (od 83. min. Rinčić), Antić, Nikolić (od 56. min. Savić), Radosavljević, Aleksić.

NAPOLI: Castellini, Bruscolotti, Citterio, Guidetti, Amodio (od 69. min. Criscimanni), Ferrario, Damiani, Vinazzani, Musella (od 53. min. Palanca), Benedetti, Pellegrini.

SODNIK: Marquis Pires (Portugalska)

KOTI: 9:5 za Radnički

RUMENI KARTONI: Amodio, Benedetti, Panajotović, Damiani; IZKLJUČEN: Guidetti v 89. min.

NIŠ — Radnički je zasluženo napredoval v šestnajstino finala tega pokala. Niški nogometaši, ki so v Neaplju poskrbeli za pravi podvig (igrali so 2:2), so včeraj prisilili Marchesijevo moštvo na neodločen izid brez zadetkov in so tako izločili Neapeljčane.

Včerajšnje srečanje ni bilo na visoki tehnični ravni. V prvem polčasu so domačini imeli stalno pobudo v svojih rokah in so tudi zamudili nekaj ugodnih priložnosti za zadetek. Neapeljčani, ki so nastopili brez svojega najboljšega nogometaša, Nizozemca Ruuda Krola (poškodovan), pa so bili nevarnejši le proti koncu srečanja, ko so domači nogometaši povsem popustili.

Tekma je bila vseskozi korektna, le proti koncu so predvsem gostom popustili živci, prišlo je do ostre igre in prerivanja, tako da je sodnik tudi izključil Neapeljčana Guidettija.

Napoli je tako že v samem uvodnem delu končal nastope v pokalu UEFA. Če dodamo še, da je tudi v državnem prvenstvu doslej odpovedal, potem je jasno, da je moštvo zašlo v nevarno krizo.

Stuttgart — Hajduk 2:2 (0:2)

STRELCI: v 11. min. Bogdanović, v 29. min. Jelikić, v 83. min. Schäfer, v 86. min. D. Müller.

STUTTGART: Roleder, Schäfer, Hadewicz, Adrion, Szatimari, Kelsch, Beck (od 73. min. Reichter), Ohlicher, Allgower, D. Müller, Six.

HAJDUK: Pudar, Berić, Mehmedalić, Gudelj, Primorac, Rožić, Zl. Vujović, Slišković (od 90. min. Šalov), Zo. Vujović, Jelikić, Bogdanović (od 86. min. Pešić).

SODNIK: Palotay (Madž.).

GLEDALCEV: 50.000.

STUTTGART — Splitskemu Hajduku je uspel veliki podvig: izločil je zahodnonemško moštvo Stuttgarta. Potem ko so doma odpravili zahodne Nemce s 3:1, so Splićani včeraj v Stuttgartu igrali neodločeno 2:2 in tako zopet dokazali, da so zanesljivo boljši, od sicer renomiranih nasprotnikov.

Le v uvodnem delu so nogometaši Stuttgarta imeli pobudo v svojih rokah, ko so tudi zgrešili dve zelo ugodni priložnosti. Nakar pa je Hajduk dosegel prvi zadetek z Bogdanovićem ter drugega z Jelikićem in za domače moštvo je bilo vsega konec.

Splićani, pod vodstvom sijajnega Sliškovića, so bili v vseh elementih boljši od domačinov in le škoda, da so proti koncu tekme popustili, kar so izkoristili zahodni Nemci, da so stanje izenačili

Hajduk pa je v tem srečanju dokazal, da ima tak kakovostni izbor nogometašev, da lahko v tem pokalu igra vidno vlogo.

Inter — Adanaspor 4:1 (1:0)

INTER: Bordon, Bergomi, Baresi, Oriali (v 73. min. Rocca), Canuti, Bachlechner, Bagni, Prohaska, Altobelli, Beccalossi, Serena (v 77. min. Permanelli).

SODNIK: Jussifov (Bolgarija)

STRELCI: v 18. min. Beccalossi, v 52. min. Bagni, v 75. min. Serena, v 80. min. Altobelli, v 86. min. Ahmet I.

CESENA — Proti skromni turški enajsterici, katero je že na tujem visoko premagal, tudi v povratnem srečanju Inter ni imel nobenih težav, tako da o njegovi kvalifikaciji ni bilo nobenega dvoma. Da ni bilo preveč zanimanja za to tekmo, v kateri ni bilo dvoma o zmagovalcu priča tudi sorazmeroma majhno število gledalcev.

(Dvaintridesetina finala)

- Valencia (Šp.) — Bohemians Praga (ČSSR) 1:0; prva tekma 1:0; kval.: Valencia
- Lokeren (Bel.) — Nantes (Fr.) 4:2; prva tekma 1:1; kval.: Lokeren
- Southampton (Angl.) — Limerick Utd. (Irska) 3:0; prva tekma 3:1; kval.: Southampton
- Red Boys (Luks.) — Sporting (Port.) 0:7; prva tekma 0:4; kval.: Sporting
- Naestved (Danska) — PSV Eindhoven (Niz.) danes; prva tekma 0:7;
- Atletico Madrid (Šp.) — Boavista Porto (Port.) danes; prva tekma 1:4.
- Videoton (Madž.) — Rapid Dunaj (Av.) 0:2; prva tekma 2:2; kval.: Rapid.
- Sparta Praga (ČSSR) — Neuchatel (Švi.) 3:2; prva tekma 0:4; kval.: Neuchatel
- Carl Zeiss Jena (NDR) — Dinamo Tirana (Alb.) 4:0; prva tekma 0:1; kval.: Carl Zeiss Jena
- **RADNIČKI NIŠ (Jug.) — NAPOLI (It.)** 0:0; prva tekma 2:2; kval.: **Radnički**
- Real Madrid (Šp.) — Tatabanya (Madž.) 1:0; prva tekma 1:2; kval.: Real Madrid
- Sliema Wanderers (Malta) — Aris Solun (Grč.) 2:4; prva tekma 0:4; kval.: Aris
- Visla Krakow (Pol.) — Malmö (Šve.) 1:3; prva tekma 0:2; kval.: Malmö
- Utrecht (Niz.) — Hamburger (ZRN) 3:6; prva tekma 1:0; kval.: Hamburger
- West Bromwich (Angl.) — Grasshoppers (Švi.) 1:3; prva tekma 0:1; kval.: Grasshoppers
- Winterslag (Bel.) — Bryne (Nor.) 1:2; prva tekma 2:0; kval.: Winterslag
- Dinamo Dresden (NDR) — Zenith Leningrad (SZ) 4:1; prva tekma 2:1; kval. Dinamo
- Bordeaux (Fr.) — Vikingur (Isl.) 4:0; prva tekma 4:0; kval.: Bordeaux
- Szombierski (Pol.) — Feyenoord (Niz.) 1:0; prva tekma 0:2; kval.: Feyenoord
- Aberdeen (Škotska) — Ipswich Town (Angl.) 3:1; prva tekma 1:1; kval.: Aberdeen
- Borussia Mönchengladbach (ZRN) — Magdeburg (NDR) 2:0; prva tekma 1:3; kval.: Borussia
- Linfield (S. Irska) — Beveren (Bel.) 0:5; prva tekma 0:3; kval.: Beveren
- Göteborg (Šve.) — Haka Valkeakoski (Fin.) 4:0; prva tekma 3:2; kval.: Göteborg
- Dundee United (Škotska) — Monako (Fr.) 1:2; prva tekma 5:2; kval.: Dundee
- Arsenal (Angl.) — Panatinaikos (Grč.) 1:0: prva tekma 2:0; kval.: Arsenal
- Bruges (Bel.) — Spartak Moskva (SZ) 1:3; prva tekma 1:3; kval.: Spartak
- Akademik Sofija (Bol.) — Kaiserslautern (ZRN) 1:2; prva tekma 0:1; kval.: Kaiserslautern
- Arges Pitesti (Rom.) — Apoel Nikozija (Ciper) 4:0; prva tekma 1:1; kval.: Arges
- **INTER (It.)** — Adanaspor (Tur.) 4:1; prva tekma 3:1; kval.: **Inter**
- Stuttgart (ZRN) — **HAJDUK SPLIT (Jug.)** 2:2; prva tekma 1:3; kval.: **Hajduk**
- Levski Spartak (Bol.) — Dinamo Bukarešta (Rom.) 2:1; prva tekma 0:3; kval.: Dinamo
- CSKA Moskva (SZ) — Sturm Graz (Av.) 2:1; prva tekma 0:1; kval.: Sturm

KOŠARKA

2. KOLO PRVENSTVA A-2 LIGE

Tesni zmagi Goričanov in Tržačanov

Goriziana premagala doma Honky, OECE pa uspešen v Rimu

UG Goriziana - Honky Jeans 66:64 (38:24)

UG GORIZIANA: Biaggi 14, Valentinsig 4, Turel, Jons 12, Sfiligoi, Paleari 2, Ardessi 14, Pieric 10, Mayfield 10, Dellisanti.

HONKY JEANS FABRIANO: Nunzi 1, Gambeili, Lazi 6, Carsetti, Valenti 6, Sonaglia 2, Beal 15, Tassi 6, Magro 3, Crow 25.

SODNIKA: Rotondo in Dal Fiume iz Bologne

PON: Mayfield (37)

Goriziana (tako se še imenuje goriška ekipa, ki pa bo po vsej verjetnosti že s prihodnjim srečanjem oblekla dres novega «sponzorja»), je po razburljivi tekmi slavila zmago nad Honkyjem iz Fabriana, čeprav ekipa tudi tokrat ni povsem zadovoljila.

Srečanje je imelo dvojno sliko. Mirno v prvem polčasu, ko so domači povedli že v uvodnih minutah, nato pa odbijali napade nasprotnikov.

Po počitku pa se je stanje na igrišču spremenilo. Goričani so psihološko popolnoma odpovedali, saj vseh 6 minut niso zadeli koša in so tako omogočili gostom, da so jih v 10' z delnim rezultatom 22:4 v svojo korist dohiteli pri stanju 48:48. Odtlej sta obe ekipi bili srdit boj za vsako žogo. Na koncu so prevladali domači, ki se morajo zahvaliti hladnokrvnemu Biaggiju, ki je dal v odločilnih trenutkih osem dragocenih točk, in Ardessiju, ki je z metom v zadnjih sekundah zapečatil končni izid.

Lazio — OECE 79:80 (37:37)

LAZIO: Gibson 30, Jones 13, Jellini 20, Malachin 8, Tomassi 6, Panella 2, Cecchetti, Boccafurni, Gasperini, De Angelis.

OECE TRST: Abromaitis 12, Campbell 8, Bertolotti 17, Ritossa 14, Valenti 12, Meneghel 6, Tonut 11, Scolini, Čuk, Floridan.

SODNIKA: Pallonetto in Giordano (Neapelj).

PM: Lazio 3:11, OECE 8:14.

RIM — Pred le 500 gledalci in po zelo izenačeni ter razburljivi tekmi je tržaški OECE s točko razlike premagal rimsko peterko Lazia, v kateri je zopet izstopal Američan Gibson (30 točk).

IZIDI 2. KOLA

Cidneo - Tropic	90:78
Sapori - Stella Azzurra	84:65
Goriziana - Honky Jeans	66:64
Rapident - Sacramora	82:75
Basket NA - Latte Matese	107:101
Oece - Lazio	80-79
Libertas Livorno - Vigevano	85:76

LESTVICA

Rapident, Cidneo, Goriziana 4, Lazio, Tropic, Sacramora, Vigevano, Sapori, Oece, Libertas Livorno, Basket Napoli 2, Stella Azzurra, Honky in Matese 0.

PRIHODNJE KOLO (4. 10.)

Cidneo - Lazio, Oece - Sacramora, Hanky Jeans - Vigevano, Tropic - Goriziana, Stella Azzurra - Latte Matese, Rapident - Sapori in Basket Napoli - Libertas Livorno.

Olimpijske igre 1988 v Seulu in Calgaryju

Kandidatura Cortine d'Ampezzo je propadla že pri prvi balotaži

BADEN BADEN — *Osemmilijonska južnokorejska prestolnica Seul bo l. 1988 gostila 21 (efektivne) letne olimpijske igre, 15. zimske olimpijske igre pa Calgary v kanadski zvezni državi Alberta. Tak je bil nekoliko nepričakovan izid glasovanja o dodelitvi organizacije obojih iger na zasedanju mednarodnega olimpijskega odbora v Baden Badnu.*

Izid žrebanja je jasno pokazal, da je v vrstah mednarodnega olimpijskega odbora prevladalo načelo rotacije, ne pa tehnične in strokovne opremljenosti kandidatov. Japonska Nagoya je bila po napovedih favorit, ker pa so imeli leta 1946 na Japonskem že olimpijske igre, so jih tokrat dodelili južnim Korejcem, čeprav so s tem šli nasproti (tako vsaj kaže) marsikateri politični neprijetnosti v zvezi s politično stvarnostjo, v kateri živi ta država.

Načelo rotacije je prineslo igre tudi Kanadčanom, čeprav so bili po napovedih med tremi kandidati najnižje ocenjeni. Leta 1984 bodo igre v Evropi (Sarajevo), zato sta Falun in Cortina izpadla.

Veliko razočaranje v italijanskih športnih krogih je povzročilo pravzaprav bolj dejstvo, kako je Cortina izpadla iz kroga kandidatov, kot pa dejstvo, da je izpadla. Izločili so jo namreč že s prvo balotažo (Calgary 35, Falun 25, Cortina 18). «Izvedenci» dolžijo za ta odhod iz vrst kandidatov «po hitrem postopku» predvsem zahodne Nemce. Ti nameravajo namreč za leto 1992 kandidirati za ZOI Berchtesgaden in jasno je, da (zaradi rotacijskega načela) ne bi imeli dosti možnosti za pridobitev teh iger, če bi bile že prejšnje v Evropi. V drugem glasovanju so Kanadčani «premagali» Švede z 48:31.

Kanadčani so svoj uspeh pozdravili s huronskim veseljem, vendar pa jih bo verjetno radost v prihodnjih letih precej minila, saj imajo danes od vseh potrebnih struktur postavljeno le ledno palačo.

Za letne igre na Koreji se je odločila velika večina «olimpijcev»: Nagoya je bila izločena kar z 52:27. V Seulu imajo večino potrebnih športnih objektov že zgrajenih, poleg tega pa tudi olimpijsko naselje, sodobno letališče, podzemeljsko železnico in še marsikaj, tako so se v Baden Badnu lahko odločili za to mesto zaradi marsičesa, ne le zaradi načela rotacije.

Večina «poražencev» včerajšnjega glasovanja je «športno» prenesla neuspeh. Najbolj razočarani pa so bili Italijani, ki so pa takoj našli tolažbo: «Ne zmaga vedno najboljši» je namreč dejal cortinski odbornik za šport Guidolin.

Sicer pa so Italijani tokrat že drugič doživeli «olimpijsko razočaranje» v zvezi s temi igrami. Prvič jih je namreč potrlo, ko so ugotovili svojo zmoto, ko je pred časom Calgary prvič javno predstavil svojo kandidaturo za zimske olimpijske igre: mislili so namreč, da je prišlo pri zapisu imena do napake in je za te igre kandidiral... Cagliari.

PRVENSTVO A-1 LIGE

Scavoliniju derbi kola Kićo dosegel 34 točk

V derbiju drugega kola A-1 lige je Scavolini, s Kićanovićem, (34 pik) in Silvesterjem (30) v ospredju, zasluženo premagal beneško Carrero, čeprav je Američan Haywood dosegel kar 46 točk. V tem kolu preseneča poraz doma Cagive iz Varesesa proti Benettonu.

IZIDI 2. KOLA

Benetton - Cagiva	81:80
Scavolini - Carrera	112:99
Berloni - Sinudyne	(danes)
Acqua Fabia - Recoaro	82:58
Squibb - Latte Sole	106:73
Bevi Billy - Jesus Jeans	71:70
Bartolini - Banco Roma	88:82

LESTVICA

Squibb, Acqua Fabia in Benetton 4, Carrera, Banco Roma, Sinudyne, Recoaro, Scavolini in Billy 2, Cagiva, Latte Sole, Jesus Jeans, Bartolini in Berloni 0.

(Berloni in Sinudyne imata tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO (4. 10.)

Squibb - Scavolini, Sinudyne - Benetton, Billy - Cagiva, Berloni - atte Sole, Recoaro - Jesus eans, Carrera - Bartolini in Banco Roma - Acqua Fabia (3. 10).

ŠAH

V MERANU

Viktor Korčnoj na prvi potezi

S tem se bo začel njegov dvoboj s Karpovom za naslov svetovnega prvaka

MERAN — Danes ob 17. uri se bo v Meranu začel dvoboj med svetovnim šahovskim prvakom Anatolijem Karpovom in izzivalcem Viktorjem Korčnojem.

Včeraj so opravili žrebanje igralca, ki bo prvi potegnil figuro, t.j. tistega, ki bo igral z «belimi». To bo Korčnoj, ki je pri žrebanju odločno pokazal na levico, v kateri je Karpov držav belega kmeta.

Oba nasprotnika sta stala blizu drug drugega le nekaj minut, nista si stisnila roke, kot je navada ob takih priložnosti, niti izmenjala besede, pa tudi pogledala se nista.

V jutranjih urah je bila včeraj tiskovna konferenca, katere se je osebno udeležil le Karpov. Korčnoj pa je poslal le svojega pravnega zastopnika odv. Brodbecka. Medtem ko je Karpov spretno zavrnil nekatera izzivalna vprašanja časnikarjev ter jih «preusmerjal» na šahovsko področje, pa je odv. Brodbeck ogorčeno zavrnil izredno ostre napade, ki jih je sovjetski tisk naslovil na njegovega varovanca.

V sovjetskih časopisih so ga namreč imenovali za farizeja, izsiljevalca, nizkotneža, obtožili so ga arogance, hinavščine, nepoštenja itd. Vse to pa v zvezi s Korčnojevo zahtevo, naj dajo v SZ izstopni vizum njegovi ženi Beli in sinu Igorju (ki je trenutno v nekem sovjetskem koncentracijskem taborišču). Sovjetski tisk trdi, da Korčnoj s svojimi zahtevami le blati ugled svoje bivše domovine, saj mu ni do združitve z družino, ker prijateljuje z neko mlado Nizozemko. Odv. Brodbeck je vse te obdolžitve zavrnil in jih označil za neresnične.

Tako ali drugače, dejstvo je, da je izračje tega dvoboja že pred njegovim začetkom dokaj «vroče».

Lauda se vrača k formuli ena

PARMA — Znani avstrijski pilot Niki Lauda se vrača k formuli ena. Po dveh letih, odkar je zapustil avtomobilske dirke (svoj umik je napovedal 29. septembra 1979, po dirki za VN Kanade), je včeraj uradno izjavil, da bo v prihodnji sezoni ponovno tekmoval, vendar ni vedel povedati, za katero znamko. Ko so ga vprašali, če je njegovo odločitev pogojevalo dejstvo, da je njegova letalska družba v finančnih težavah, je odvrnil, da so te netočnosti pisali avstrijski časopisi.

NAMIZNI TENIS

OB ZAČETKU NOVE SEZONE

Pri goriškem Domu zadovoljni z igro ne pa tudi s številom svojih igralk

Na nedeljskem turnirju so Dom zastopala le tri dekleta, ki pa so pokazala velik napredek glede na preteklo sezono

V nedeljo se je s turnirjem, ki ga je organiziralo ŠD Azzurra, na Goriškem pričela namiznoteniška sezona 1981-82. Turnirja so se udeležili poleg domačega športnega društva tudi igralci Doma, Lege Nazionale in Ardite iz Gorice ter igralci iz Begliana. Tekmovanje, nam je zapustilo vtis, da je namizni tenis v naši pokrajini trenutno v krizi. To velja predvsem za dekleta, saj je bilo število fantov še precej zadovoljivo. Kar najbolj zaskrblja, pa je pomanjkanje mlajših igralk, kar je zlasti slabo za kontinuiteto te športne panoge.

S temi težavami se soočamo tudi pri Domu, saj so na turnirju zastopale naše društvo le tri igralke. Če pa ne moremo biti s številčnostjo zadovoljni, moramo pa priznati, da smo nad igro, ki so jo naše igralke prikazale, ostali prijetno presenečeni.

«Sonja Lutman in Sabina Fabbro sta zaigrali res izredno, kakor še nikoli doslej,» je po končanem turnirju izjavil trener Lukeš. «Obe sta igrali taktično izredno dobro in sta tudi premagali tremo, ki jima je v lanski sezoni večkrat onemogočila, da bi zaigrali kot znata. Glede na dejstvo, da smo pričeli s treningi le pred dvema tednoma, so današnji rezultati zelo spodbudni za bodoča tekmovanja.»

Če pogledamo posamezne uspehe naših igralk, zabeležimo drugo mesto Danijele Zalateu med naraščajnicami, drugo, tretje in četrto mesto naših igralk v tretji deželni kategoriji, kjer je Sonja Lutman le po treh setih prepustila zmago Maregi.

Velik uspeh pa sta naši igralki dosegli v kategoriji mladink, kjer je Lutmanova najprej prepričljivo premagala Gottardovo iz Begliana in nato s čistim 2:0 še Marego, kateri se je z odlično igro oddolžila za poraz, ki ga je doživela v jutranjih urah. V finalu pa je naletela na premočno Musino, ki je osvojila prvo mesto brez večjih težav.

Sabina Fabbro pa je po zelo izenačenem in razburljivem srečanju, potem ko je imela nasprotnica na razpolago že 5 odločilnih žogic, premagala Fischerjevo. V polfinalnem srečanju pa je klonila proti Musini, čeprav se je morala v prvem setu igralka Azzurre pošteno potruditi, preden je strla odpor domovke.

Naši mladinki sta si zagotovili tudi drugo mesto v igri dvojic, kjer sta naleteli na izkušenejši par Musina - Marega. Skratka, ostali smo prijetno presenečeni nad igro, ki so jo naše igralke prikazale in upamo, da bodo ti uspehi tudi v spodbudo ostalim, da se bodo tako približali namiznemu tenisu.

MAL

ŠZ Bor - atletska sekcija

obvešča, da bo jutri, 2. oktobra ob 20.30 na stadionu «1. maj» seja odbora sekcije.

* * *

ŠD Mladina - baletni odsek

sporoča, da bo vpisovanje za leto 1981/1982 danes, 1., in v soboto, 3. oktobra, od 16. do 19. ure v prostorih bivšega vrtca osnovne šole Albert Sirk v Križu. Obenem obvešča gojenke, da se začne trening za drugo skupino danes, 1. oktobra, ob 16. uri in za tretjo ob 17. uri.

* * *

ŠZ Bor košarkarski odsek

sporoča, da so treningi ekipe kadetov (letnika 1965 in 1966) vsak dan od 19.00 do 20.30 na odprtem igrišču stadiona «1. maj».

* * *

TPK Sirena

obvešča, da bo v nedeljo, 4. oktobra, društvena regata v jadranju na deski za 1. pokal Sirene. Start regate bo ob 11. uri pred društvenim sedežem v Barkovljah, vpisovanje pa bo od 9. ure dalje na sedežu društva.

TENIS

DAVISOV POKAL

Jutri Italijani proti Južni Koreji

SANREMO — Jutri se bo v Sanremu začelo mednarodno teniško srečanje za Davisov pokal med Italijo in Južno Korejo. To srečanje bodo odigrali v okviru nove formule tega tekmovanja: v prvem kolu premagane ekipe morajo namreč odigrati še eno tekmo in zmagovalke napredujejo v nadaljevanje tekmovanja.

Italijanska ekipa je pred tem srečanjem v izredno slabem stanju: Panatta ima težave z očmi in pretegnjeno hrbtno mišico, Barazzutti se počuti slabo, Bertoluccija boli rama, Ocleppo ima vneto peto, vsi skupaj pa so v slabi formi. Edina pozitivna postavka za italijansko ekipo je v tem, da so južni Korejci sami amaterji in v mednarodnem teniškem športu praktično povsem neznani.

(Sicer pa ne pozabimo, da so se tako nekako tolažili tudi italijanski nogometaši na svetovnem prvenstvu v Angliji pred tekmo s Severno Korejo, ki jih je nato izločila...)

BOKS

CAGLIARI — Franco Aresti iz Cagliarija je sinoči osvojil naslov italijanskega državnega prvaka welter kategorije. Dosedanjega prvaka Pierangela Pira je premagal s t.k.o. v desetem krogu.

Iz planinskega sveta

Bližnje delovanje SPDT

Drevi bo v Mali dvorani Kulturnega doma v Trstu predavanje inž. Aleša Kunaverja na temo: «Lhotse 81». Predavatelj je pri nas dobro znan, saj je že večkrat predaval o himalajskih podvigih raznih jugoslovanskih odprav, ki jih je v glavnem on sam vodil, tokrat pa bo opisal ter z barvnimi diapozitivi nazorno prikazal zadnjo jugoslovansko odpravo, ki se je zaključila pred kratkim, bila pa je verjetno najtežja doslej. Vrh te izredne stene ni bil dosežen, vendar pa je bil uspeh jugoslovanskih alpinistov vseeno izrazit, saj so se morali obrniti le malo pod vrhom. Vabljeni vsi ob 20.30 v Kulturni dom!

* * *

V nedeljo, 11. oktobra, prireja SPDT svoj tradicionalni «Dan planincev 81». Zbirališče bo ob 9.30 na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah. Tu se bo začel planinski pohod do pod Paulega vrha pri proseški železniški postaji, kjer bodo ob 14. uri pričele igrice za otroke ter splošna družabnost v naravi. Za hrano in pijačo bo poskrbljeno. Pot do travnika bo kot vsako leto opisana in opremljena s kažipoti. Vse podrobnosti bomo še javili.

* * *

Pred dnevi so rezijski planinci otvorili svojo krožno planinsko pot «Ta visoko rosojansko pot». Vsi tisti torej, ki bi jo radi prehodili, se je torej lahko lotijo. Opis poti s prostorom za tri žige, ki dokazujejo opravljeno pot, pa lahko dobijo v Tržaški knjigarni ali pa na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20/3) ob torkih od 20. do 21. ure.

Koča pri Krnskih jezerih pod streho

Kočo pri Krnskih jezerih, ki jo gradi PD Nova Gorica in ki bo planincem močno približala svet med Komno in Krnom, so letos «spravili pod streho». Dokončali naj bi tudi dela pri vodovodu, rezervoarju, greznici, vgradili okna in vrata, ter uredili okolico. Dom obsega štiri objekte, ki so med seboj organsko povezani in graditelji v tihem upajo, da bodo delno usposobili kočo do naslednjega dneva planincev leta 1982. Čeprav je zaradi zakasnitve in drugih omejitev delo steklo šele v začetku avgusta, je bilo konca avgusta na delovišču že 300 planincev, ki so opravili 2.000 prostovoljnih delovnih ur. Planinci, ki so prihajali na delovne akcije, so si zasilno uredili tudi bivake za prenočevanje.

OBVESTILA

Športna šola Trst

sporoča, da bo odborova seja danes ob 20. uri v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

* * *

ŠD Breg

obvešča, da se bodo treningi za mlade odbojkarice letnikov 1969 - 70 pričeli jutri, v petek ob 18.30 v občinski telovadnici v Dolini.

* * *

ŠD Mladina

obvešča, da se bo rekreacijska telovadba pričela 15. oktobra. O podrobnostih bomo zainteresirane pravočasno obvestili.

Delovanje ZSŠDI

Za tesnejšo povezavo med Benečijo in Tolminom

V torek sta se v Tolminu sestali delegaciji Občinske konference ZTKO iz Tolmina in ZSŠDI (teritorialni odbor za Benečijo). Namen sestanka je bil, da se vzpostavi tesnejše sodelovanje med tolminskimi športniki ter teritorialnim odborom ZSŠDI za Benečijo.

Delegacija iz Tolmina, ki so jo sestavljali predsednik OK ZTKO Anton Pervanje, sekretar Vlado Roner in član predsedstva Marjan Klavora, je v uvodu poudaril pomembnost stikov tolminskih športnikov z zamejstvom ter pripravljenost, da se medsebojno sodelovanje še utrdi in razvija.

Predstavniki ZSŠDI pa so najprej orisali sedanje stanje pri ZSŠDI, ki izhaja iz reorganizacije strukture, ter vlogo, ki jo ima športna dejavnost v okviru slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Tajnik teritorialnega odbora za Benečijo Germano Cendou pa je podrobneje podal vprašanja športne dejavnosti v Benečiji, oziroma v videmski pokrajini ter pri tem nanizal vrsto možnosti za medsebojno sodelovanje, kar bi prav gotovo pozitivno vplivalo na razvoj telesne kulture v Benečiji.

Delegaciji sta se domenili, da bi prve korake vzpostavili ravno na športno-rekreacijski ravni; pri tem pa naj bi še v večji meri ojačili že obstoječe stike (med planinskimi društvi in podobno). Poleg tega pa sta se domenili, da bodo tolminski klubi sodelovali tudi na raznih športnih turnirjih s slovenskimi goriškimi in tržaškimi moštvi, kar bo prav gotovo pripomoglo k boljšemu medsebojnemu spoznavanju.